

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"

Štev. 44.

Chicago, Ill. 2. novembra 1906.

Leto V.

VILJEM D. HAYWOOD.

Kandidat socialistične stranke za guvernerja v državi Colorado.

Skoro se nam nepotrebno zdi, pisati še posebej o Viljemu D. Haywoodu. O tem možu bilo je zadnje čase po celi Ameriki toliko pisanja, da ga tudi Slovenci po Coloradu vsi dobro poznate. Vsi vemo, česa so ga obdolžili in potem zaprli, in tudi vemo, kedo ga je obdolžil in zakaj. Da so celo to velikansko gonjo proti njemu uprizarili, le kapitalisti s pobožnim namenom, da ga politično, moralno in tudi telesno ubijejo, in tako preprečijo njegovo izvolitev za guvernerja, — je "Glas Svobode" že nešteto krat pojasnjeval. S predstojnimi vrsticami hočemo

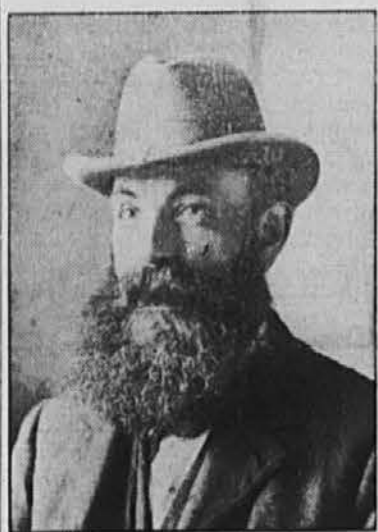
svoje rojake po Coloradu le še enkrat na to opozoriti, da storijo svojo dolžnost in da se ne dajo prevariti nikomur, in da vsi Slovenci brez izjeme volite socialistični tiket in tako pripomorete do častne zmage onemu možu, ki kot žrtev kapitalistične lopovščine združuje v ječi uprav radi svojega neupogljivega prepričanja za ideje delavskega stanu.

Uverjeni smo, da bodo vsi zavedni Slovenci, ki se čutijo delavce ali ki so delavskim težnjam vsaj prijazni, dali zasluzeno brcio od demokratov podkupljenim "Coloradskim Novicam", ki v svoji zadnji številki vežejo v prid demokratskim kandidatom take neprebavljive

ve otrobe, kakoršnih bi niti svinje ne marale použiti. V omenjenem nadvse neumnem članku hoče neimenovani pisec slovensko delavstvo begati in jih pridobiti za demokratske kandidate s smešno a hudobno trditvijo: češ republikanci in socialisti so zvezani! Nakopičenih je tam še več drugih pismodarij, katerih pa se nam ne zdi vredno omenjati ravno zato, ker so preumne. Kateri zaveden Slovenec se ne bo smejal tem skrajno zlobnim neumnostim, ki se berejo v onem članku?! Mi moramo temu nasproti le pribiti, da so "Coloradske Novice" zelo zelo predrzne, da imajo Vas Coloradčane za tako neumne in si upajo s takimi neslanimi trditvami Vas farbat.

Prepričani smo torej, da jim bode dali na dan volitve dne 6. novembra pošten odgovor, kakoršnega za svojo predrznost zaslužijo.

Delavci, bodite značajni in neomahljivi in ne dajte se begati po plačanih priliznjencih in dozdevnih delavskih prijateljih!

Jakob Winnen

kandidat socialistične stranke za postavljeno zbornico v državi Illinois.

Človeška družba je danes razdeljena v dva tabora: v enem taboru se nahajajo oni, ki posedujejo, — v drugem taboru pa so zbrani nemaniči. V teku časa in splošnega razvoja staka se polagoma vse imetje v roke mamega števila posameznikov. V Združenih državah poseduje ena osminka družin sedem osminik vsega narodnega premoženja. Od vsakeh sto oseb ima eden več nego ostalih 99 skupaj.

To malo številce posejdujočih vlada s svojo ekonomično (gospodarsko) močjo državo in občino. Njihova koristolovna politika je jedino merodajna. Država in občina služi le koristim kapitalistov.

To vlado pojedinega razreda pa je mogoče spremeniti le tedaj v pravo, resnično ljudsko vlado, ako zasleduje delavsko ljudstvo kot razred z vso močjo svojo lastno politiko v samostojni delavski stranki, in se postavi po robu vsekapitalistom, republikanskim in demokratskim.

"Stranka delavstva" je socialistična stranka. Ista sama je edina upraviteljica in zastopnica delavstva; — boj med republikanskimi in demokratskimi politikarji vrši se le radi privilegija, za dobro nagrado služiti vladajoči stranki. Takozvani "dobri možje" so k temu obvezani, kakor hitro pridejo na tiket obeh teh strank, ravnotako kakor "slabi možje". Ako premostrivamo to komedijo s stališča ljudskih koristi, so vsi slabi.

Ako si hoče delavstvo svoje koristi varovati, mora se obrniti na socialistično stranko in glasovati za njene kandidate, ki so vsi "dobri možje", stoječi pod nadzorstvom

stranke, koje člani so sami delavci in katero delavno ljudstvo samo vlada. Socialistična stranka ni stroj, katerega nadzorujejo "bosisi".

Slovenci! Zgorajšna slika Vam kaže moža kremenitega značaja, katerega je socialistična stranka postavila kandidatom za postavljeno zbornico v državi Illinois. Njegova osebnost, njegov značaj nam jamčita, da se bo neustrašeno potegoval za delavske koristi.

Drobnosti.

V Atlantic City, N. Y., pripetila se je v ponedeljek dne 29. oktobra na električni železnici velikanska nesreča, pri kateri je zgrubilo svoje življenje 66 oseb. Več vozov prekučnilo se je vsled poškodovanega mostu v morje in so vsi utonili, le malo se jih je rešilo.

Linčanje v Texasu.

V Toyah, Tex., so kravji pastirji linčali zamorca Slab Pittsa, ko je prišel po godnevnem zaporu iz ječe. Zaprt je bil, ker je živel z nekim belim dekletom, katero mu je sledilo v Toyah. Pastirji so privezali zamorca z ljaskanji k svojim konjem in drčili z njim toliko časa po preriji, da je mrtev obležal. Konečno so njegovo truplo še obesili.

Delavsko ministertvo na Francoskem.

Pri sprejemu članov novega ministertva izjavil se je predsednik republike, Falliers, nasproti delavskemu ministru, kakor sledi:

"Noben nov nauk, nobena reforma, četudi še tako radikalna, me ne straši. Vlada, v svoji današnji obliki, mora korakati na čelu socializma. Raditega pozdravljam s sestavo delavskega ministertva z zadovoljenjem. V sedajnem stanju gospodarskega razvoja na Francoskem je tako ministertvo neobhodno potrebno.

Napredek.

V angleščini pisani socialistični list "Chicago Socialist", glasilo socialne stranke, je postal zadnji četrtek dne 25. oktobra, dnevnik.

Rojaki pozor!

Slavnemu občinstvu se naznaja, da se je t. t. m. odprla gostilna na 18. cesti 408 pod imenom "Gram & Krulc". Točilo se bo najboljše, kakor: importirana slivovica, staro newyorško in pristna kalifornijska bela vina ter pripoznano najboljše žganje v Združenih državah, takozvani "Woodland", ki se rabi v vseh bolnišnicah. Vedno na razpolago fini prigrizek.

Zagotavlja najpozornejšo postrežbo in se priporoča v obilen obisk.

Gram & Krulc, 408—18. cesta, Chicago, Ill.

Naznanilo.

Pri zadnji seji podpornega društva "Slovenija" C. S. B. P. J. št. 44 se je vsled sklepa znižalo vstopnino na \$1, in to v svrhu, da podamo rojakom, ki še ne pripadajo nobenemu društvu, ugodno priliko, da se zavarujejo za bolezen in za slučaj smrti. Zavarovanje je dandanes gotovo za vsakega prepotrebno.

Prilpomniti pa moramo, da je znižanje pristopnine le začasno, in po preteku gotovega časa prilika ne bo več tako ugodna.

Društvo "Slovenija" je eno najstarejših slovenskih podpornih društev ter tudi usmrtnina izredno ugodna.

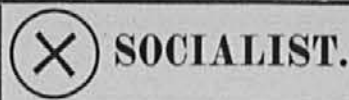
Opozarjamo vse cenjene rojake, ki želijo postati člani omenjenega društva, da se prijavijo pri katerikoli društveniku ali pa 587 So. Centre Ave., da dobijo potrebna nadaljna pojasnila in navodila.

Odbor.

Slovenci, volite vsi socialistični tiket.

V pojasnilo.

Da ne bo pri volitvah kake pomete, naredite vsi, ki volite delavsko stranko, na glasovnici pred imenom "Socialist" križ, kakor kaže naslednji vzorec:

Joseph J. Kral

kandidat socialistične stranke za kongres v 5. okraju.

Josip Kral je vsem socialistom dobro znana oseba in vreden našega popolnega zaupanja. Vse svoje življenje, vso svojo vednost in obsežno znanost je posvetil zgolj socialnemu delu. Porojen dne 15. oktobra 1870 v maji vasi na Južno-Češkem, je po leta 1889 odlično dokončanih gimnazijskih studijah prišel istega leta v Združene države in tukaj na Michiganskem državi nem vsučilišču proučeval tri leta pravoznanstvo in politično ekonomijo. Zatem je uredoval češki časopis "Slavie" od l. 1894—1902 v Racine, Wisc., in se na to preselil v Chicago. Tukaj je bil nekaj časa tudi profesor na visokih šolah, a kot tak se ni mogel toliko pečati s pripravljenostjo mu politiko in socialnim delovanjem. Zato je prevzel lanskega leta uredništvo vsem Sloencem dobro znanega socialističnega češkega dnevnika "Spravedlnost", katerega še danes spretno urejuje.

Kral je napisal 30 razprav o socializmu (l. 1901) in obilico knjig in drugih razprav v češkem in angleškem jeziku. Spisal je tudi precejšno število životopisov čeških, poljskih in jugoslovanskih pisateljev za "Universal Cyclopaedia" — in še mnogo drugega. Leta 1899 se je oženil s češko učiteljico gd. Antonijo Kuzan in ima tri otroke.

Ta kratek životopis zadostuje v dokaz, da je socialistična stranka izbrala pravega moža, ki bo s svojo vsestransko in obsežno znanostjo gotovo najbolj sposoben zastopati interese delavstva.

VABILO

Člani se opozarjajo, da se vrši prihodnja redna mesečna seja Citalnice v Chicagu v nedeljo dne 4. novembra ob 2. popoldne v društveni dvorani (Center in 18. cesti). Blagovolite se je udeležiti polnoštevilno in agitirajte med rojake za pristop že sedaj. Vsak član naj že k tej seji vsaj enega novega sabo pripelje. Nadejamo pa se, da bodo rojaki tudi ne glede na pri-govarjanje sami radi pristopali k našemu društvu, zavedajoč se njegove velike važnosti. Pričakovati je torej mnogobrojne udeležbe tudi od strani tistih, ki še niso člani, a bi radi postali.

Ivan Kaker, tajnik.

'A SQUARE DEAL'

(Poštena igra.)

Organiziranemu in neorganiziranemu delavstvu.

Objavljeno od Illinoiskega državnega odbora socialne stranke. Glavni stan 163 E. Randolph Str., Chicago, Ill., tajnik James Smith.

OD W. S. F.

Pred par meseci obiskalo je nekaj odposlancev delavske zveze "American Federation of Labor" kapitol v zveznem glavni mestu Washingtonu, da izročijo nekaj delavskih pritožb.

Poklonili so se predsedniku Rooseveltu, senatorju Frye in poslancu Cannonu, in prejeli so "square deals", radi česar je zvezna uprava zaslovela.

Predsednik Gompers pravi, da je čas za novo igro; izjavlja, da je za organizirano delavstvo čas, "da stopi na politično pozorišče."

Čas je. Da, čakalo se je dovolj dolgo, toda pretelčnost je mrtva, in — čas je še.

Toda organizacija "Progressive Alliance" v imenu Chicaškega dela in neodvisna Hearstova organizacija "Independent League" ne bode ta bojše rešili problema, kojemu stoji nasproti delavstvo, kakor Samuel Gompers prav "glasovati za dobre možje". Ako se izrazimo natančneje: tukaj ni govora o "dobrih" ali "slabih" možeh. Ne gre se za osebe, gre se za zastopstvo stanovalskih koristij.

Socialna stranka temelji na na-

čelni trditvi, "da je izvor vsega bogastva delo", in zahteva, da pripade delu vsi njegovi izdelki, in da ima ona pravico nadzorstva pri razpečevanju teh izdelkov.

Za delavstvo je neobhodno potrebno, da razumi dve stvari jasno: Prvič: Da kapital in delo nimata nikakih skupnih koristij, in Drugič: da se delavski položaj ne more prej trajno zboljšati, dokler ne preidejo proizvodna sredstva iz zasebne v javno last in z njimi tudi nadzorovanje.

Delavci, ne dajte se varati. Največja moč, ki jo imajo ameriškanski delavci, je volilna pravica. Svoje glasove morali bi vedno oddajati v korist svojega stanu. Igra, v kateri: Vaši izkoriščevalci, živeči le od Vašega dela, za Vas karje mešajo in nepošteno igrajo, — je za Vas izgubljena. Čas je za novo igro, — za Vašo igro, kjer pa se bo igralo pošteno in po njej predpisih, kakoršne želite Vi.

Vi hočete "square deal", ki ni namenjena za javno predstavo, ki ljudi od resničnosti le odvrta, — Vi hočete pravo, pošteno igro.

Dalje na 8. strani.

Nekaj misli o človeški družbi.

V nobenem narodu se socijalizem ni tako razširil, kakor med nemškimi delavci. Nemčija, pred par desetletji še poljedelska država, se je spremenila v državo, v kateri je industrijalizem začel prevladovati. Tovarne vsake vrste so postajale številnejše, broj delavcev je začel od leta do leta rasti, plutokratski stanovi so začeli bolj in bolj delavstvo izžemovati, in čuda ni, če se je slednje postavilo po robu proti svojim izkoriščevalcem.

Predej se je nemško delavstvo začelo zbirati pod praporom socijalizma, je pri volitvah glasovalo z liberalno nemško stranko, katera je mislila, da bodo delavci vedno ostali njeni nesebični prijatelji, neimajoč nikake lastne volje in nikake želje oziroma svojih stanovskih teženj. Med pristaši radikalno-liberalne stranke je bil tudi Ferdinand Lassalle, kateri je spoznal, da liberalna stranka ne bo nikdar nehala trohico svoje moči, zastopane v njenem programu, delavski stranki, kar ga je prisililo ustanoviti in organizirati delavstvo v samostojno in neodvisno politično jedrino. Lassalle je učil in zastopal takozvano ljudsko kraljestvo, to je narodno monarhijo, katera bi ne varovala in zastopala samo pravice višjih stanov, temveč vseh slojev v državi, torej tudi delavcev.

Kmalopri je nastopil drug mož, kateri je postavil v svojem uku na mesto narodne nemške monarhije, internacionalno revolucijo in razlastitev višjih stanov, ter vladarstvo proletarcev. Mož ta se je imenoval Carl Marx in je bil, kakor Lassalle, židovskega rodu. On je stvarnik stranke, katera se imenuje socijalno-demokratska na Nemškem in povsod drugod na svetu.

Po Lassallovu smrti sta Viljem Liebknecht in A. Bebel sistematično začela agitacijo med organiziranim in neorganiziranim delavstvom na Nemškem in sicer na podlagi Lassallovih načel in nauk. Pozneje je drugi prestopil v tabor Marxov, pripoznavši slednjega teorije. Še kasneje (1875) so se Lassalle in Marxovci združili v eno stranko. V tem času je nastopil Karl Kautsky, katerega upliv je prouzročil, da se je nekaj njegovih naukov in teorij o socijalnodemokraciji priznalo. Zdaj sta med nemškimi socijalisti najmočnejši stranke, katere ena priznava Bernsteina, druga pa Bebelna, za svoje vodje. So pa še druge manjše stranke, n. pr. ona, na čelu koje stoji George von Vollmar.

Iz predstojčega vidimo, da med socijalisti na Nemškem ne vlada nikaka enakost mišljenja, oziroma le pota se razlikujejo in sredstva, katera bi dovedla delavstvo k boljšemu gnetnemu in duševnemu blagru. V temeljnih načelih so si pa jednaki. Dalje pa tudi vidimo iz navedenega, da se je socijalna demokracija začela na temelju narodnosti med ljudstvom ustanovljati in razvijati. Da, stranka, katero zastopa Vollmar, stoji še zdaj na tem stališču.

Iz prej rečenega se mi slovenski delavci marsičesa lahko naučimo.

Prej sem omenil, da je socijalnodemokratska stranka na Nemškem šele potem našla moč in priznanje, ko je nemško delavstvo vsled razvijajočih se industrij naraslo na izvanredno veliko število. Takratni delavci so šele zapustili kmetijsko delo, katero so opravljali doma; oni niso še popolnoma izgubili onega naravnega čutja, katero ga veže s tako močno silo na rodno grudo. Nič bolj ne upliva na sina priproste narave, kakoršen je kmetovalec, kakor njene krasote in njegovo skrivnostno delovanje. Reči se mora, da to vstvarja v njem nekakšno pesniško navdušenje, katero on v sebi prav globoko čuti, čeravno je ne more vselej v besedah izraziti. Zeleno polje, šumeči gozdi, šumljajoči potoki, divne gore in domača hiša, kjer ga je mati učila, beseda naroda, iz katerega je izšel: — vse to ga objemlje tako tesno in popolno, da čuti udarec src in tok krvi v žilah svojih sokrajanov — to je narodno čutje.

V veliki množici, morebiti go od-

stotkov, je naš narod kmetijski. Šele pred malimi leti, ko je začel v Ameriko zahajati, je naše ljudstvo začelo pri industrijalnih podjetjih v večjem številu kruh iskati. Lahko rečemo, da telesa naših rojakov so v Ameriki, njih srca, njih duh je pa doma v stari domovini. Kadar si malo pomorejo, odidejo zopet domov, samo, da vidijo za mali čas svojo očetnjo. Nobeden princ, nobeden milijonar ne plača tako drago ustov v gledališče, kakor ga plačuje naše ljudstvo v krasno pozorišče, katerega je mati narava tako bogato okročala z lepoto in katerega imenujemo: naša slovenska domovina.

Kadar pa bodejo potomci naših slovenskih delavcev vzrastli v umazanih, tesnih ulicah in od dima ukajenih hišah, katere tvorijo bivališča delavcev v velikih mestih ameriških, potem bo tudi v njih srcih temnejše in tesnejše postajalo, dokler jih ne prebudi glas svobode, enakosti in bratstva.

Ne iztrgajmo siloma čutja narodnosti in domovinske ljubezni iz src rojakov! Oba ta dva čuta sta mogočna faktorja v civilizatornem oziru in kot taka služita v dosegu sreče, katero bo enkrat vžival vesoljni svet.

Ali ima Nova Zelandija socijalno upravo?

—Nova Zelandija nima socialne uprave, brezdomno pa je v tem oziru daleč naprej od drugih dežel. Pred več leti so to deželo razdelili v velike parcele, lastniki teh pa so živeli v Londonu, na Angleškem, in zemljišča so zamogli kupiti le oni, ki so imeli dovolj denarja; toda cene zemljišč so bili tako visoke, da ni mikalo naseljencev, da bi se tam naseljevali. Sistem, po kapitalizmu upeljan, ni mogel alt hotel funkcionirati, in ker dela ni bilo nikjer, postajala je masa brezposelnih tako ogromna, da tudi država sama ni bila več kos opravljanju ali držati za vladno ročico. Oni, ki so imeli denar, niso hoteli ničesar kupiti; a oni, ki bi radi kaj kupili, pa denarja imeli niso.

Ko pa se je na vse zadnje zastarala šara pokazala nezmožno, izvela je država valetje v roke in pričela z delovanjem. Pokupila je vsa večja posestva, katera je potem razdelila naseljencem po pogodbi za celo življenje ali pa prodajala na goletni obrok pod jako ugodnimi pogoji. Tako so se danes vsa mala posestva v skupni vrednosti \$22,500,000 prosta vsakih davkov. Tem večji davki pa so porazdeljeni na obširnejša posestva bogatincev, katerim se stem zabrani vsaka izkoriščevalna špekulacija. Mirovne sodnije, ki so nalašč za to ustanovljene, da uravnavajo dnevno plačo delavcem v raznih tovarnah, — in zopet druge sodnije, katere lahko prvo razsodbo potrdijo ali zavrnejo, — tretje sodnije pa zopet zato, da med delavci in delodajalci posredujejo v slučaju kakega spora.

Pod temi razmerami je nova Zelandija, ako sodimo s kapitalističnega stališča, ena najbolj naprednih dežel na svetu. Toda nihče ne čuti bolj kot ljudje v deželi sami, da njihova konstitucija še danes ni to, kar bi morala biti. V Novi Zelandiji tudi živé socijalisti, kateri želijo v vsem skupno last, kar bodo tudi dobili. Četudi so zemljišča v deželi res socijalizirani, je industrija še vedno pod kapitalističnim vodstvom, kakor v Združenih državah.

Henry D. Lloyd, ki je o tej deželi jako veliko pisal, jo v svojih spisih imenuje učilnico prihodnje legislature. Vsi narodi se bodo učili in vadili, kadar bodo v to primorani. Radikalna vlada v Novi Zelandiji pa bode uplivala tudi na druge dežele, in to bo imelo zopet za posledico, da bo ona sama prej ali slej dovršila zapričeto delo ter ga spojila v celotno last z vsemi industrijami. Kapitalisti so vsaj za toliko zgubili v Novi Zelandiji, ker se je sistem, katerega so nameravali ustanoviti, porušil, ko ni bil v stanu funkcionirati. Toda po našem mnenju priti mora tudi v Novi Zelandiji do revolucije kot v vsaki drugi deželi, kjer vlada kapitalistični sistem, — potem, in ne

prej, imela bode Nova Zelandija socialno vlado.

Rojakom v premislek.

Ste Vi li zadovoljni z razmerami, ki vladajo v Združenih državah?

Ali Vam je prav, da si prikaštujejo korporacije in monopoli vse velikansko narodno premoženje, ki ga proizvaja 80 milijonov prebivalcev?

Ali hočete kandidatom, ki so jih postavile stare stranke, pripomoči s svojimi glasovi do zmage?

Ali ne veste, da žrtvujejo lastniki trustov v vsaki državi milijone za volilno borbo v ta namen, da pridobijo ljudstvo za svoje kandidate, neimajoč pri tem pred očmi koristi ljudstva, marveč svoje lastne.

Ne veste li, da vsak Vaš, za stare stranke oddani glas spričuje le, da ste z obstoječimi razmerami zadovoljni in da se Vam ne zdi vredna niti potrebna kaka sprememba v tem oziru?

Kako se more pričakovati, da bodo trusti svoje vedenje napram ljudstvu spremenili, dokler jih ljudstvo še vedno s svojimi glasovi podpira?

Ali ne govorijo taki glasovi dovolj jasno, da ljudstvo ne želi spremembe v politiki?

Kdor torej današnje korumpirano javno življenje odobrava, mora seveda s to ali ono staro stranko glasovati — popolnoma vseeno, ali z republikansko ali z demokratsko; kajti v bistvu sta si sorodni kot sestra sestra.

Kdor pa resno želi temeljite spremembe, ta zamore glasovati le en tikel — tikel socijalistične stranke.

Rojaki, delavci! — bodite že ali naši ožji somišljeniki ali pa nasprotniki v prepričanju — kaj Vam preostaja? Hočete biti še znanprej delavski sužnji?

Ako pomislimo, da je socijalistična stranka ona stranka, ki obseva vesoljno delavstvo in ki se resnično vedno poteza za odpravo vseh krivic, — ne samo za časa volitev! — potem Vam odločitev ne bo težka. Kdor se čuti delavca, kdor je spoznal resnico, da ga pri obstoju današnjih razmer čaka večno delavsko suženjstvo, — ta izvrši zločinstvo na sebi in na svoji družini, če ne pomaga napraviti konca tem odnosom, s katerimi smo mi vsi nezadovoljni.

Vsak delavec, ki bere naš časopis, naj bi si štel v dolžnost, da svojemu znanu ali sorodu raztolmači, za kaj se gre pri teh volitvah.

Zatorej, Slovenci, razkropljeni po vseh državah, bodite zavedni in oddajte svoje glasove na dan volitve (dne 6. novembra) kandidatom socijalne stranke. Stem le sami sebi koristite.

Kedo je kriv?

Stojimo pred politično revolucijo, ne morda zato, "ker nekaj sto agitatorjev vzbuja sovraštvo med stanoviti" (kakor vedno poudarjajo kapitalisti in njih hlapeci), marveč zato, ker se je pred to revolucijo izvršil popoln preobrat v trgovini in industriji.

Vsestranska uporaba strojev je strojništvo razvila do visoke stopnje. Moderni razvitek industrije je vrhutek povzročil, da so le isti izšli iz divjega konkurenčnega boja kot zmagovalci, ki so delali z velikanskimi stroji. Ti veliki podjetniki, ki so "preživeli" v hudi konkurenci slabše, smatrajo za koristnejše, ako se med sabo zvežejo, mesto da še nadalje vodijo med sabo kruti boj in drug drugega ubijajo.

Na ta način so prvotno nastale moderne kapitalistične zveze, ki jih navadno imenujemo "truste".

Trusti, ki so naravna posledica v razvoju moderne industrije, ne bodo več zginili, ker so le spremljajoča prikazen socialnega napredka.

Gre se le za uprašanje, kdo naj dobi truste v roke, posamezniki ali država, oziroma ljudstvo?

Zasebna last rokodelskega orodja je bila nekdanj popolnoma opravičena in na svojem mestu, — toda zasebna last orjaških proiz-

vajalnih sredstev, ki držijo moderno družbo po konci, je večje socialno zločinstvo, nego trditve, "da so kralji in cesarji od Boga postavljeni voditelji narodov."

Ta zasebna lastnina velikih proizvodnih sredstev (tovarne s stroji in drugo orodje) daja lastnikom neomejeno moč čez ljudstvo in jih v resnici dela za naše gospode, ki nam režejo kruh.

Torej leži ravno v tem, da so trusti zasebna last, prokletstvo da našnjega kulturnega sveta, — a ne v tem, da trusti rastejo in se razširjajo.

27 mož je, ki imenujejo skoro celo državo svojo lastnino in ki imajo vso moč v rokah, ako pomeni vladanje isto kakor bogastvo. Da pa je denar sveta vladar, vemo in žal tudi občutimo. Kdor ima denar, ta ima moč in pravico. Zato so pravi vladarji države v resnici tisti izvoljenci, ki so si s sleparstvom in brezvestnim izkoriščevanjem pridobili ogromna premoženja, stem pa moč in pri dosedaj nezavednih ljudskih masah tudi ugled in zaupanje.

Krivičnemu razmerju, da ima pečica večinoma popolnoma neizobraženih in brezvestnih ljudi vse, vsi ostali pa skoro nič, — bi se lahko napravilo že davno konec, ako bi se te kapitalistične zveze ne "posluževale svojih političnih pravic" — kapitalisti namreč imenujejo to, da s svojim uplivom in s svojim denarjem zastrupljajo in korumpirajo vse javno politično življenje "izvrševanje svojih političnih pravic"!

Že od početka sem so imeli trusti v rokah odločilno moč v politiki, in da tudi danes še vedno nadzorujejo naše politike, ki so le poiznani hlapeci prvih in slepo orodje za izvrševanje njih volje, — tega ne taji noben človek in to vidimo tudi sami z lastnimi očmi.

Ako so možje, kakor je Roosevelt in drugi, ki bi se radi prikupili ameriškemu narodu, tako naivni in si domišljajo, da je v raznim sicer prav nedolžnim postavitvami proti trustom mogoče zlomiti ali vsaj omejiti moč istih, se jako motijo. Tudi če je njih prizadevanje po zboljšanju razmer resnično in odkritosrečno, ne samo navidezno in preračunjeno, se s takimi odredbami tem vsemogočnim gospodom ne more do živga. Za tako velikansko moč, kakoršna leži v trustih, treba bi bilo napeti druge strune.

Kapitalisti, kakor so Roosevelt in podobni, pa ne bodo nikdar resno in občutljivo nastopili proti svojim stanovskim tovarišem, republikanskim in demokratskim.

V tak namen je treba drugih mož, mož, ki dobro poznajo potrebe in koristi delavskega naroda, mož, ki so sami delavci, ki čutijo z nami in ki tudi imajo resno voljo pomagati.

Taki možje pa so kandidati socijalne stranke.

Pravi nameni naših nasprotnikov.

Amerikansko ljudstvo ni bilo še nikdar z vladajočimi razmerami tako nezadovoljno kot ravno sedaj. Vseposod se opaža nekak nemir, nezaupnost in skrbilna negotovost. Kapitalistični časopisi pridigujejo o dobrih časih, o splošni prosperiteti in občini zadovoljnosti, toda v globočinah svojega srca čuti ljudstvo ravno narobe.

Navzlic vsemu temu, kar navaja kapitalistični časopisi, in kapitalistični politikastri, ne more ostati prikrito poprečnemu državljanu, da se staka pretežni del vsega v deželi napravljenega bogastva v žep malega števila izvoljencev. Ti imajo v svojih rokah vse sodnije, vso postavljajalno oblast, sploh oaji so v javni na krmilu in mero-dajni v državnem življenju. Odgovorni so vsled tega tudi za vse posledice in za vso gospodarstvo.

In to majhno število izvoljencev so reprezentanti starih strank, republikanske in meščanske-demokratske.

Dejstvo je, koje niti voditelji republikanske in demokratske stranke ne taji, da dobivata obe stranki za volilno borbo mogočne denar.

ne podpore od trustov, in da sta torej obe stranki poslušno in hlapčevsko orodje teh trustov.

Izkoriščevanje, sleparstvo in tativna, to so naravne posledice sistema, ki sta ga ustvarili republikanska in demokratska stranka.

Volilci, tukaj imate izbero med republikansko in demokratsko stranko!

Toda mi uprašamo: kateri delavec bi bil v stanu oddati svoj glas eni izmed imenovanih strank?

Ali moremo opaziti le najmanjše znamenje poboljšanja na starih strankah? Ne, tega ne moremo, ker starih strankam je le za osebno korist in za osebno slavo. In zato se hočejo vzdržati na krmilu; zato si toliko prizadevajo, da bi bili spet izvoljeni.

Pred volitvami imajo koš poln najlepših obljub in volilce slovesno zagotavljajo, kako bodo skrbeli, da se odpravijo vse krivice, ki se godijo ljudstvu; skrbeti hočejo za vzornejšo gospodarstvo, za boljso ljudsko vzgojo in višjo izobrazbo, ter zatreti vse lopovščine in korupcije, ki vlada v uradih in monopoliziranih korporacijah. A kako hitro je vse to pozabljeno, ko so dosegli, kar so želeli! Ljudje brez načel so si ista izposodili le za čas volitev od socijalistične stranke, dobro vedo, da si socijalizem le radi teh svojih načel pridobiva z vsakim dnem več pristašev. Ljudski sleparji, demagogi, ki lovijo glasove le s temi ukradenimi načeli, pa po zadobljeni moči ne mislijo več na to, da bi dane obljube držali in dejansko izvrševali ta načela. Ostanjejo taki, kakoršni so bili tedaj, ko še niso potrebovali delavskih glasov.

Socijalna stranka pa vedno in povsod dosledno uveljavlja svoj program in se resno trudi, da doseže to, kar obljubuje. Saj smo vendar v večnem boju proti izkoriščujočemu kapitalizmu, kar kažejo neštivilni štrajki, o katerih beremo vsak dan.

Svoje rojake opozarjamo tozadevno na program socijalistične stranke, ki smo ga objavili v 42. številki, da ga še enkrat pazno prečitajo.

Delavstvu ni potreba, iskati si prijateljev med zastopniki drugih strank. Mi smo sami dovolj močni in tudi sposobni, da zastopamo svoje življenske koristi; zato nam svojih teženj, svojih želj in zahtev ni šče zaupati kandidatom nam nasprotnih strank, ko imamo svoje kandidate, ki bodo to storili. Bodimo zavedni in zaupajmo sami sebi, in stem si bomo pridobivali prijatelje! Slabost in omahljivost v politiki je obžalovanja vredna in škodljiva ter nam ne more pridobiti zaupanja nikjer.

Bodimo torej jedini, zaupajmo na lastno moč in oklepajmo se svojih ljudi!

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Robinson stara izdaja)	60c
Z ognjem in mečem	\$2.50
Zbrani spisi Jos. Jurčica	6.60c
Mali vitez I., II. in III. del	3.50c
Kralj Matjaš	50c
Ročni slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar	30
Potop	3.20c
Preko morja	40c
Opatov praporček	35c
Jama nad Dobrušo	20c
Vrtomirov prstan	20c
Eno leto med Indijanci	20c
Erazem Predjamski	20c
May-eri	20c
Tiun Ling	20c
Knez črni Jurij	20c
Strelec	25c
Naselnikova hči	20c
Pod turškim jarmom	20c
Fran baron Trenk	20c
Poslednji Mehikanec	25c
Na preriji	25c
Naseljenci	25c
Stezjosledec	25c
V gorskem zakotju	20c
Za kruhom	20c
Spisi Andrejčkovega Jožeta	1.25c
Mlinarjev Janez	40c
Deteljica	30c
Rodbinska sreča	40c
Krištof Kolumb	40c
Kortonica	30c
Žrtv razmer	25

Sprijenost rimske duhovščine.

(Nadaljevanje.)

Spričo temu pošten človek pa ne more storiti drugega, kakor da pljune pred tako propadlo družbo. Se zveri niso tako lakomne in krute, kakor ti ljudje, ki nosijo na jeziku krščansko ljubezen. Neusmiljenost najhujšega ubijalca ni tako ostudna kakor ravnanje tega hinavskega knifca.

Dr. Mauring je bil tudi pohotnejše prve vrste. Svojčas je povabil nekega moža in njegovo ženo v svoj konsum in ju je tam napajal, kar se je dalo. Ko sta bila mož in žena pijana, pa se je župnik Mauring izmuznil iz konsumna in se vtihotapil v hišo, kjer je sama spala hčerka opijanjenih dvojice. Mauring je poskusil dekle posiliti, a to se mu ni posrečilo; kajti dekle se mu je iztrgalo iz rok in ponoči v sami srajci zbežalo iz hiše. To se mu je pred sodnijo sijajno dokazalo vključ vsemu uplivanju na prizadete stariše in razne priče, a vendar ljubljanski škof ni ganil niti mazinca, da bi kaj ukrenil proti Mauringu, — nasprotno, še celo zagovarjal in branil je svojega ljubljence in vso stvar potlačil.

Vsa gnoloba in propadlost, ki nam jo je razkrila Mauringova obravnava in obsodba, pa nas ne more premotiti, da bi ne uvaževali tragične strani tega slučaja. Na usodi, ki je zadela dr. Mauringa, je namreč tudi nekaj tragičnega; kajti koncem koncev se dviga uprašanje: "Kdo je kriv, da je Mauring tako globoko padel?" In odgovor ne more biti drug kakor ta: *krivo je ozračje, v katerem je živel in deloval.*

Pri neki obravnavi zaradi žaljenja časti je Mauring, premagan od čuvstev, pozabil na vse okolišnice in je vskliknil tako bolešno, da je vsakega zapelalo v srce: "Moja mati je moja nesreča, ker me je prisilila, da sem postal duhovnik."

In na tem mora biti mnogo resnice. Mauring ni kak navađen kaplan, kak nizebražena klada s tonzuro, kakoršni so povečini slovenski duhovniki po Ameriki. Mauring je omikan, eleganten človek z dobrimi manirami in širsim obzorjem — vsaj bil je tak. Ko bi ta mož ne bil postal duhovnik, ko bi se bil posvetil kakemu drugemu poklicu, bi bil gotovo srečen in koristen član človeške družbe ter bi v zvezi svojemu živemu temperamentu ne bil krenil s prave poti. Kot duhovnik pa ni mogel biti srečen. Živeč med skoz in skoz sprideno duhovščino pa je pod uplivom razmer sam potlival in se zgubil. Vse, kar je bilo v njem boljšega in plemenitejšega, mu je ozračje, v katerem je živel, zadušilo in zamorilo. Tako je Mauring začel moralno in intelektualno gniti in je propadal korak za korakom ter postajal vse bolj podoben ljudem, na katere je bil navezan; kmalu potem pa je padel še globlje. Ko je izgubil notranjo oporo, je vsled svojega temperamenta bil izgubljen, in bilo je le uprašanje časa, kedaj nastopi katastrofa.

Zdaj je prišla. A ravno zdaj, ko se vse zgraža nad kloako, ki jo je pred vso javnostjo razkrila obravnava proti Mauringu, moramo dati tudi pravico, kar ji gre in reči: Kriv je Mauring in ostudna je ilustracija splošnih duhovniških razmer, ki nam jo je podala ta obravnava; a še večja kakor osebna krivda Mauringova je krivda na tistih razmerah, ki vladajo med duhovščino.

Hinavstvo in nestrpnost, lakomnost in gospodstvaželjnost, cinizem (podla nestamnost) in razuzdanost — to so stalne lastnosti, ki označujejo one ljudi, na katere je bil Mauring navezan. To je Mauring demoraliziralo in ga končno pahnilo v pogubo. Mauring je sicer zaslužil svojo usodo, a krivda ne zadene samo njega, marveč v isti meri ves duhovski stan in katoliško cerkev posebej, ki z ligurjanskim moralom vzgojuje take svečnike.

Rojaki po Ameriki! Iz zgorajšnje slike presodite lahko sami, se li in koliko se naši tukajšnji maziljenci razlikujejo od duhovnikov v stari

domovini, in zaslužijo li ono zaupanje in spoštovanje, kakoršno jim še vedno izkazuje. Oglejte si le nekoliko natančneje in brez predsodkov svoje dušne pastirje, — sodba Vam ne bo težka. Ne mislite si, da se bojujemo mi proti duhovščini iz osebnega sovraštva. Ne! To delamo jedino v interesu izobrazbe in prosvete, ker nam je na tem, da se že enkrat osvobodite sramotnega suženjstva izpod duhovniške nadvlade, in ker le na vse strani svobodni se boste mogli zavdati svojega položaja in se skupno z nami boriti za one vzvišene cilje, za katere se bori že toliko milijonov teptanega a zavednega človeštva.

(Konec.)

Za socijalno stranko.

Naš zastopnik za Michigan in Minnesota, g. Ivan Molek, je nabral med sodrugi na Calumetu, Mich., skupaj \$7, od katerih se je po naročilu darovateljev odposlala svota \$5 glavnemu tajniku socijalne stranke v agitacijske namene, nesek \$2 pa se je uporabil v korist listu. Na izrecno željo darovateljev prijavi tudi gesla, pod katerimi so se posamezni zneski nabrali.

Ker Luka socijaliste "glajha" 25c. — Ker imamo na Calumetu kranjske linčarje 10c. — Ker Luka ljubi ženski spol 25c. — Ker je Luka kupil Maričetu novo kisljo 10c. — Da bi Lukata h... vzela 10c. — Ker Luka rad zabavlja 10c. — Za plenice 10c. — Ker Calumetski socijalisti dobro napredujejo 10c. — Ker Šeberle farške lumparije prikriva 10c. — Ker je Luka pri Maričetu škarje skrhal 5c. — Ker "dvojčki" radi "muhte" pijejo 5c. — Ker zna Luka hudiče panat 15c. — Da bi Lukatove podrepnike enkrat pamet srečala 10c. — Ker mi ni prav, kar Luka počenja 5c. — Ker je Sulcova Mary "stimana" od Lukata 5c. — Ker se v naši fari zaradi M. Š. godi velika lumparija 10c. — Ker so Kranjci v Calumetu toliko napredovali, da so mestu kupili cestno metlo za \$100, darujem 25c. — Z uprašanjem: kedaj bodo Kranjci dobili dividendo od "stocka", ki ga imajo v cestni metli 5c. — Ker namerava eden "stockholderjev" od metle začeti pivovarno za varjenje piva iz kornice 5c. — Ker je Luka 4. julija na Tamarack parku "plozal" slovenskim muzikantom potem, ko se mu tisti večer pri Maričetu ni posrečilo... 25c. — Da ne bo vbo-doece Luka vsacega Polanca oklical iz Črnomlja 10c. — Da ne bi ena oseba v moških čevljih v cerkev hodila 10c. — "Jusi, koliko je moj mož zadnji večer zapil?" 10c. — Ko ne bi organistovkina mati dala Klopčiču \$6, še dane ne bi bil moj sin krščen 5c. — Da bi imel Baltik boljši business, kot ga ima Klopčič 25c. — Fej! M. Sulek 15c. — Da bi sv. Duh obsenčil tiste Calumetčane, ki so hoteli v cerkvi obešati 25c. — Za srečo in ljubo zdravlje črnolasega Lukčka 15c. — Poor devil 10c. — Da bi se farška lumparija enkrat zatrla 25c. — Frank Kos 25c. — Geo. Kralj (ker sem svoje dete pokopal brez cerkvenih obredov) 10c. — "Kdor pravo tempo ne drži, ven z njim iz cerkve!" 10c. — Ker vidim grozne farške lumparije v Calumetu, ko sem komaj prišel iz starega kraja 10c. — Ker bo Pavliha poslal Lukatu Luftballon, da se z njim odpelje "via Matija" 5c. — Ker smo tri linčarji kupili mestno metlo 10c. — Dober socijalist 25c. — Ker je 14 lovecev ubilo samo 4 zajce 10c. — Ker je na Osceoli dobra trgatav 5c. — "Jack, Jack!" 25c. — Ker je fajmošter škofa namesto Mičke oplazi! 20c. — Marko Štefanič 20c. — "Veselo smo prepevali, ko smo grozdje prešali in vino delali" 25c. — Ker sem začel delati pri Jusitu na 6. cesti 5c. — Prej delal pri Cal Brewing Co., toda pri Jusitu je boljše delo kakor pa tam 15c. — Živio! John Zalec in Jusi! 5c. — Jernej Mukavec (ker imam v N. Tamarack jami dobro delo) 20c. — "Ako boš pridren, dobiš od malega Petra fino cigaro — seveda za denar" 25c. — Ker hoče vsaki Podgorec biti Črnomalje 10c. — Ker Klopčič v cerkvi laže,

da so razni Podgorci iz Črnomlja 15c.

Lepa hvala vsem!

Misli.

Krvoločna žival pokaže svojo naravo šele tedaj, ko zagleda kri; človek pa, ko zagleda — denar.

Kdor hoče v javnosti veljati za modrega in dobrega poznavalca razmer, naj le malo hvali, mnogo pa graja.

Vihar.

Strašen vihar je razsajal na širokem morju. Ladijo se razburkani valovi kar premetavali. Poleg kapitana na zapovednem mostu je stal duhovnik sopotnik.

"Gospod kapitan," — jeclja duhovnik, bojzani drhteč, — "je li mogoče, da se ladija potopi?"

"Ne," — mu odgovori kapitan, — "še nismo tako daleč. Mornarji še vedno krepko kolnejo. To je dobro znamenje."

Vihar postaja močnejši in močnejši; ubogi duhovnik trepeče strahu.

"Gospod kapitan," — zaupije na ves glas, ker ga je k temu prisililo tulenje viharjevo, — "kolnejo li mornarji še vedno?"

"Da," — zarjove kapitan.

"Hvala Bogu" — vzdigne duhovnik pomirjen.

Najhujša usoda.

Kapitan Hall je v razgovoru s Scottom izjavil, da ljudje preveč upijejo, kadar izgubijo kaj svojega premoženja. "Ali imenujete Vi to veliko nesrečo, če je človek denarno za vedno uničen?" — No, to vendar ni še tolika izguba, kakor pa n. pr. izguba prijateljev, ali izguba karakterja." — "Pripoznavam to kot resnično." — "Kaj pa izguba zdravja?" — "Tukaj me pa imate." — Mi bi morali bolj skrbeti za svoje zdravje, nego za pridobivanje bogastva. Nikar ne reci, kadar se ne počutiš ravno dobro, da to nič ni in da bo kmalu spet vse v redu. Mogoče; — kaj pa ako se ti spreobrne v nevarno bolezen? Ako pa rabite takoj, ko začutite najmanjšo nerednost in slabost, Trinerjevo zdravilno grenko vino, bodo iste zginile, in zopet boste popolnoma zdravi. Imenovano grenko vino upliva na prebavne organe, pomnožuje kri in ureja ves život. Najboljše zdravilo za vse žledolčne bolezni, kakor: neprebnost, slabost, nervoznost — je Trinerjevo zdravilno grenko vino.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

JAVNA ZAHVALA.

Spoštovani Dr. E. C. Collins M. I.

Vam naznam, da sem po Vaših zdravilih zadobil prvotno zdravje in moč nazaj, kar se nisem nadejal, ker jaz sem se štiri mesece poprej zdravil pri drugih zdravnikih, vsaki mi je zagotovil, da me ozdravi, a je bilo vse zaman.

Jaz sem že popolnoma obupal nad svojo boleznijo, a vendar sem se slednjič na Vas obrnil in sedaj popolnoma ozdravil. Sedaj vem, kateremu zdravniku je za verjeti. Jaz Vaš bodem vsakemu priporočal, ker Vi ste edini, kateri zamore vsakemu pomagati.

Sedaj se vam še enkrat lepo zahvaljujem in ostane Vaš iskreni prijatelj.

John Lovsha,
Box 27, Jenny Lind, Ark.

Išče se

Martin Bachar. Zadnji čas je živel v Trimountain, Mich. Če kateri rojak ve za njegov naslov, naj ga blagovoli naznaniti upravništvu "Glas Slobode", — ali pa se naj javi sam.

Našizastopniki.

Za državo Michigan in Minnesota: J. Molek.

Za državo Pennsylvania: J. Bricej.

Za državo Kansas: P. Obregor in S. Stefančič.

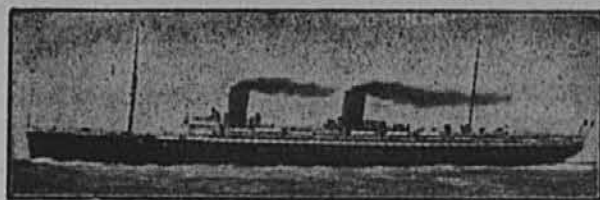
Za državo Wyoming: Loren Demšar.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 ton. La Lorraine 22.000 ton
La Savoie 22.000 ton. La Touraine 15.000 ton

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovitch, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavl Sarič, agent na 216-17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovjši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave. blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave.

Telefon Canal 476

Uradne ure:

od 9. zjutraj

od 1. do 2. in

od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:

od 10-12 dopoldne in

od 2-4 popoldne

Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovane v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu posebno pa v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zastopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

F. J. SKALA & CO.

320-322 W. 18th Str. Chicago, Ill.

14. ulica vogal
Blue Is. Ave.

Yondorf Bros

Najboljše obleke
za primerne
cene.....

Najboljše izbira možkih oblek
in sukenj na zapadni strani,

Ena cena za vse. Možke obleke
modnega kroja od

\$10.00 do \$28.00

Zimske suknje za možke naj-
boljšega kroja

\$8.00; \$15.00
do \$25.00

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.

JOHN KAKER, EDITOR.

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:

za celo leto\$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Naslov za dopise in pošiljavo je
'Glas Svobode'

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Položaj v San Francisco.

Človek, kateremu tukajšne dejanske razmere niso znane, bi si mislil, da je za delavstvo v San Francisco prav ugodno. Toda močil bi se.

Po velikanskem potresu in ognju je nastala velika siromaščina. Premožnejši sloji prebivalstva so zapuščali mesto trumoma in odhajali v varnejša zavetja. Ali delavci z velikimi družinami ali še celo oni, ki so izgubili vse, bili so primorani ostati v gorečem mestu. Glad in strašna zmešnjava je nastala; matere so izgubile svoje otroke, mož svojo ženo itd. Groza je bila poslušati to upitje za svojci in gledati obupajoče. To je trajalo tedne in mesece, predno so se spet združili oni, ki so ostali pri življenju.

Vojaštvo je red nekoliko vzdrževalo, toda kruto je bilo njegovo postopanje proti siromašnemu ljudstvu. Tukajšni guverner pozval je na pomoč državno milico; ali ti malovredni ljudje, ki spadajo v to armado, so delali celo velike neprijetnosti. V več krajih so vlomili v hiše in kradli, kar jim je prišlo pod roke; kdor se jim je ustavljal, so ga pretepali, in slišalo se je tudi o umorih. Ko je vladno vojaštvo za te lumparije zaznalo, hotelo je nadaljne rope zabraniti, a prišlo je med njim in milico do boja, v katerem so končno zmagali vladni vojak. In glejte čudo, — pri nato se vršajo preiskave je bila vsa milica oproščena! Pomagala si je z lažjo fin izjavila, da je napadla vojaštvo in mnenju, da je to kaka roparska krah.

Prvo podporo s hrano in vodo so (jako hitro poslala bližnja mesta, a žal le toliko, da narod ni lakote in žeje poginil. Bolnišnice so bile prenapolnjene.

Mesta je pogorelo štiri in pol kvadratne milje in sicer večinoma trgovski in industrijski del. Po prečno računano škoda znaša \$450,000,000. Podrtij je toliko, da bo preteklo celih pet let, predno vse zopet sčisti in nerabni material odstrani.

Po ognju se je vse delo ustavilo; v začetku je mestna uprava le tu pa tam dala čistiti ulice, drugo delo pa je počivalo. Kmalu pa se je obrnilo na boljše. Po mestu so razpeljali železniške proge; pričelo se je odvažanje podrtij. Železnice so prenapolnjene z vsakovrstnim blagom, in mnogo ljudi je dobilo delo pri nakladanju in razkladanju; tukaj je mnogo Slovencev uposlenih.

Trgovina se razvija, kakor nikdar poprej. Za prvo silo so napravili kot prodajalne le lesene, enonadstropne bajte, ki pa se bodo morale pozneje, ko zavladajo normalne razmere, podreti in odstraniti.

San Francisco hitro napreduje; gradi se več velikanskih poslopij, in za nekoliko let bo stalo na razvalinah lepše in večje mesto, kakor je bilo poprej.

Preidimo k delavskim razmeram. — Kakor hitro se je pričelo mesto zidati, so prekanjeni kapitalisti takoj uvideli, da delavstvo ne bo maralo več delati za prejšnjo plačo

in da bo vsled podraženja živil, obleke in stanovanja zahtevalo tudi primerno zvišane plače. Stanovanja, ki si ga prej dobil za \$12 na mesec, stane sedaj \$30 do \$50. Isto razmerje je pri obleki in hrani. A navzlic temu, da je bilo v San Francisco dovolj delavcev, so spekulativni podjetniki iskali po vseh časopisih Združenih držav cenovnih delavcev in jim obljubovali prosto vožnjo. Samo družba pouličnih železnic je na ta način zvalila v San Francisco okrog 1600 delavcev, ki se morajo sedaj zadovoljevati z najmanjšo plačo in gledati, kako ohranjajo življenje sebi in svoji družini. Mnogo jih tudi brez dela okoli pohajkuje. A kaj šele bo, kadar nastopi zima! Pri nas dežuje navadno po dva ali tri mesece neprehoma. Delo se bo ustavilo, in delavci bodo prisiljeni mesto zapuščati brez vsake podpore.

Roparski napadi so na dnevnem redu; človek se opoldne ni varen na ulici. Polovico grozodejstev gre gotovo na rovaš splošnemu pomanjkanju in bedi. Na zimo pa se bodo ta nasilstva podesetorila.

Jos. Kajfež.

Aspen, Colo., 22. okt.

Dragi mi sobojevnik in urednik! Blagovoli mi natisniti sledečih par vrstic v našem listu vsem rojakom v pomislek in uvaževanje.

S hitrimi koraki bliža se odločilni dan, ko nastopimo dne 6. novembra volitve kot ena duša in eno telo proti požrešnemu molihu — kapitalizmu — in mu dokažemo, da smo se naveličali večne vlade po njegovih zastopnikih — republikanskih in demokratskih.

Kaj so prinesle delavskemu sloju zadnje volitve dobrega? Če hočemo biti odkritosrčni, moramo reči: Prav nič. Delavstvo po Coloradu je še na slabšem, kakor je bilo pred volitvami. Sicer ne morem trditi, ali kakor sem slišal in videl sam, — ali ni že to velika moralčna zasušnica za delavstvo, da je prišla v veljavo vojaška taksa? Na vsakega državljana pride \$1, in to če plača prostovoljno, brez opominov; ako pa dobi opomin, pa se mu taksa zviša na \$2½; pri brezuspešnosti tega opomina se proti dotičnemu vloži tožba, katerega ga bode stala nad \$35. Dežela svobode in prostosti, kje si!

Ne vem torej, kaj smo pridobili z Adamsom. Ko se je ob priliki zadnjega štrajka po Coloradu pozvalo vojaštvo, se je dežela za par milijonov zadolžila. Vojaštvo je bilo popolnoma nepotrebno; kajti štrajki so se mirno vršili in delavci niso dali nikakega povoda, da intervenirajo oborožena sila. Marsikateremu v Coloradu živečemu delavcu je še v žalostnem spominu, kaj vse je počenjalo vojaštvo: ropalo je, onečiščevalo ženske, požigalo, in naposled iztiralo mnogo zavednih delavcev iz države Colorado — in to vse, ker se je nekaterim kapitalistom tako zljubilo!

Ali naj bodo še nadalje taki ljudje izvoljeni? Nikakor ne! Take može naj se postavi na čisti zrak, da okusi dobroto hude zime. Delavec naj voli delavca, lenuharski kapitalist pa sebi jednakega lenuha, — in zmaga je naša.

Žal, da se še dobijo nezavedni ljudje, ki trdijo, da brez kapitalistov ne moremo živeti. Ali uprašajmo se: Ali more živeti kapitalist brez delavca? — Mislim, da ne.

Kedo je preskrbel kapitalistu to, kar danes ima, če ne ubogi trpin? In kaj ima delavec za vse to? — Golo, revno življenje, in nič drugega!

Delavci, združimo se in dajmo že zdavnaj zasluženo breco takim lenuhom.

Kaj smemo pa pričakovati od farjev? Ti so ravnotake pijavke, kakor so kapitalisti. Delavca učijo pokorščine, pobelevnosti in uboštvu, ponujajo mu nebeško kraljestvo — sami pa le vedno po posvetnem hlepajo in zagovarjajo kapitalizem.

Ena takih pijavk je tudi tukaj. Ni mu dovolj, da dobiva pri svojem mesečnem kolektanju \$70—80. Pravi, da stem ne more izhajati! Hoditi mora še posebej od hiše do hiše, s pretvezo, da pobira za — "cerkvene potreščine"! Poznamo te "cerkvene potreščine"! Siro-

mak pa naj živi o samem zraku ali o čemur hoče in upa na "božje povračilo"! Kako nesramno pač izrabljajo ti brezvestni črnuharji božje ime in vernost našega naroda! Vsi naši duhovniki ne zaslužijo drugega kakor pošteno breco. Najbolj odušurjeni trgovci niso tako koristilovski nego naši "božji namestniki".

Zato vsa čast onim dopisovalcem, ki razkinkujejo po časopisih farške lumparije.

Zatorej: boj kapitalistom, boj ničvrednim farjem!

Borovničan.

La Salle, Ill., 26. oktobra.

Gospod urednik! Tukajšni Slovenci Vas uljudno prosimo, da bi nam pisali po nekaj Zulukafov v Južno Afriko. — Morda mislite, da se šaljemo? Stvar je vendar resna!

Tukaj imamo nekaj rojakov, — posebnost je med njimi J. D., — ki krvavo potrebujejo večje civilizacije. Ostali Slovenci jih ne moremo izobraziti — in na vse zadnje bi se ne mara to posrečilo — Zulukafrom!

Zgoraj omenjeni J. D. je ud dveh katoliških društev, in nekoč je prišel na sejo enega od teh. Ko se je zapisnik prebral, je bil on edini, ki je ugovarjal eni točki. Zmerjal je ostale ude z greenhorni ter s svojim neotesanim upitjem povzročil, da se seja ni mogla nadaljevati.

Misljenja je "strogo katoliškega". Pred nekaj leti, ko je imel svojo boljšo polovico v stari domovini, je zahajal k neki omoženi ženi, ki je bila od svojega moža radi tega dostikrat tepena. (Priče se žive, nekaj tukaj, nekaj pa v stari domovini.) Pa kaj se on briga za vse to! On je dober katoličan, hodi k spovedi — in kedo bo potem še kaj govoril! Poleg tega sta s farjem najboljša prijatelja, in v svoji katliški ponižnosti bi mu celo r. . . obžalal. In kdor je v milosti pri božjem namestniku, je v milosti tudi pri Bogu!

Kdor ne trobi v njegov rog, je socialist, anarhist, antikrist itd.

Ta možakar ima glavno besedo v raznih katoliških odborih, tudi v cerkvenem — in posledica bo, da bodo nekateri pametnejši odstopili, ker s takimi ljudmi se ne more shajati. —

Pa naj zadostuje to za sedaj, o priliki kaj več o tem "vzor-katoličanu".

Resnicoljub.

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celotno življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pridemo iz Vaših krajev. Torej rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutke, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bomo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje,
Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglašiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagu naznanjam, da sem svojo gostilno opremlil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za ugodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

\$6.00 SEST DOLARJEV

je sedajna vrednost

1 DELNICE PAROBRODNEGA DRUŠTVIA

American Navigation Company.

Kdor želi delnice kupiti še prej, predno cena istim zopet poskoči, naj takoj odpošlje naročilni listek in denar na

American Navigation Company

108 Greenwich Street,
NEW YORK CITY.

Vsaka delnica je popolnoma plačana in ni treba nikakega poznejšega doplačila.

Naročilni listek

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Americam Navigation Company

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod!

S tem naročilnim listkom vam pošljem znesek \$..... kot plačilo za naročene delnice, katere mi blagoslovite vposlati takoj.

Razume se, da mi morate ako prekoračijo naročnine zgoraj imenovano glavnico, povrniti vposlano svoto v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

American Navigation Co., 108 Greenwich St. New York.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.

Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN BADOVINAC, 206 Chestnut Str., Kewanee, Ill.
JOHN VERŠČAR, 1411 Clarence Ave., Chicago, Ill.
MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.Pomožni odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
MOHAR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Sprejetje novih društev.

Novo društvo "Triglav" št. 48 v Barberton, O., sprejeto v S. N. P. J. 1. oktobra 1906. Imena društvenikov so: Simon Tonja, 2415; Ivan Belčič, 2416; Martin Železnikar, 2417; Frank Tancek, 2418; Andrej Tonja, 2419; Frank Blatnar, 2420; Alojz Balant, 2421; Anton Benka, 2422; Ivan Balant, 2423; Anton Gabrovšek, 2424; Frank Tonja, 2425; Ivan Jankovič, 2426; Frank Žagar, 2427; Frank Močilnikar, 2428; Frank Martinčič, 2429. Društvo šteje 15 udov.

Novo društvo "Ljubljana" št. 49 v Girard, O., sprejeto v S. N. P. J. 8. oktobra 1906. Imena društvenikov so: Alojz Strah, 2430; Mihael Ložar, 2431; Josip Žitnik, 2432; Mihael Zupančič, 2433; Ivan Galetič, 2434; Anton Žitnik, 2435; Ignac Trampuš, 2436; Josip Tertnik, 2437; Ivan Leskovec, 2438; Andrej Jančar, 2439; Peter Lukan, 2440; Karol Vidregar, 2441; Bernard Doblekar, 2442; Frank Gostinčar, 2443. Društvo šteje 14 udov.

Pristopli udje.

K društvu "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Anton Pire, 2444; Frank Ručigaj, 2445; Frank Kulovic, 2446; Frank Janežič, 2447; Anton Jalovic, 2448; Ignac Prosenik, 2564; Josip Prosenik, 2565. Društvo šteje 114 udov.

K društvu "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Anton Kalin, 2449; Ivan Zabukovec, 2450. Društvo šteje 135 udov.

K društvu "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Frank Budna, 2451; Peter Ahačič, 2452. Društvo šteje 58 udov.

K društvu "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Ivan Matekovič, 2453; Valentin Prelih, 2454; Josip Bayer, 2455; Anton Urbančič, 2456. Društvo šteje 72 udov.

K društvu "Delavee" št. 8 v S. Chicago, Ill.: Ferdinand Sommer, 2457; Ivan Prijanovič, 2458; Andrej Runtič, 2459. Društvo šteje 46 udov.

K društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Frank Kodrič, 2460; Alojz Cvetko, 2461; Anton Šraj, 2462. Društvo šteje 71 udov.

K društvu "Trdnjava" št. 10 v Rock Spring's, Wyo.: Frank Šulentič, 2463; Ivan Krpan, 2464; Ivan Šarič, 2465; Josip Hribernik, 2466. Društvo šteje 76 udov.

K društvu "Edinost" št. 12 v Murray, Utah: Andrej Palčič, 2467. Društvo šteje 31 udov.

K društvu "Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash.: Frank Jeraš, 2468. Društvo šteje 50 udov.

K društvu "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis.: Jakob Hrvatski, 2469; Anton Rojten, 2470; Ferdinand Rifel, 2471; Augustin Kos, 2472; Ignac Repenšek, 2473; Alojz Golob, 2474; Josip Koren, 2475; Ivan Plešec, 2476; Luka Ermenc, 2477; Filip Kovačič, 2478; Frank Ilja, 2479; Maksimilijan Kodol, 2480; Frank Perše, 2481; Frank Napotnik, 2482. Društvo šteje 76 udov.

K društvu "Bled" št. 17 v Lorain, O.: Josip Koren, 2483. Društvo šteje 47 udov.

K društvu "Orel" št. 19 v W. Mineral, Kans.: Ivan Potočnik, 2484; Josip Tomažin, 2485; Anton Hauptman, 2486; Ant. Geigerle, 2487. Društvo šteje 40 udov.

K društvu "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Frank Pucelj, 2488; Ivan Likar, 2489; Josip Grahek, 2490; Frank Arko, 2491; Anton Bolka, 2492; Mihael Erzar, 2493; Mihael Klopčič, 2494; Ivan Puhek, 2495; Anton Sadar, 2496; Jernej Šlebir, 2497. Društvo šteje 76 udov.

K društvu "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo.: Anton Hibler, 2498. Društvo šteje 42 udov.

K društvu "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Mihael Klarič, 2499; Mihael Oženič, 2500; Mihael Gjurašević, 2501; Jurij Kajfeš, 2502. Društvo šteje 68 udov.

K društvu "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.: Matija Košir, 2503; Matevž Koščak, 2504; Andrej Klavara, 2505; Josip Gradišek, 2506; Alojz Šlebir, 2507; Jakob Gasperlin, 2508. Društvo šteje 65 udov.

K društvu "Zora" št. 25 v Tereio, Colo.: Ivan Trebee, 2509. Društvo šteje 49 udov.

K društvu "Celje" št. 27 v Frontenac, Kans.: Frank Penčur, 2510; Frank Smole, 2511. Društvo šteje 57 udov.

K društvu "Novi Dom" št. 28 v Greenland, Mich.: Peter Žunič, 2512; Josip Rožman, 2513; Izidor Grozdanič, 2514. Društvo šteje 21 udov.

K društvu "Domovina" št. 29 v Thomas, W. Va.: Josip Gospodarič, 2515. Društvo šteje 26 udov.

K društvu "Popotnik" št. 30 v Weir City, Kans.: Jurij Judic, 2516. Društvo šteje 82 udov.

K društvu "Sava" št. 32 v Winterquarters, Utah: Luka Šifrer, 2517. Društvo šteje 20 udov.

K društvu "France Prešern" št. 34 v Indianapolis, Ind.: Frank Faletič, 2518; Anton Hvalica, 2519; Ivan Obič, 2520; Alojz Leban, 2521; Josip Lovišček, 2522; Frank Lovišček, 2523; Jernej Zakrajšek, 2524; Frank Potočnik, 2525; Anton Ivančič, 2526; Martin Gazvoda, 2527. Društvo šteje 55 udov.

K društvu "Zvestoba" št. 35 v Chicago, Kans.: Ivan Hribar, 2528; Vincene Breznik, 2529. Društvo šteje 28 udov.

K društvu "Zveza" št. 36 v Willock, Pa.: Ant. Taučar, 2530; Ignac Gorup, 2531; Filip Čelik, 2532. Društvo šteje 58 udov.

K društvu "Proletarec" št. 37 v Lowellville, O.: Peter Stem-

lak, 2533. Društvo šteje 12 udov.

K društvu "Narodni Vitezi" št. 39 v Chicago, Ill.: Ivan Krika, 2534; Ivan Terskan, 2535; Ivan Kaker, 2536; Alojz Krika, 2537. Društvo šteje 37 udov.

K društvu "Slovenija" št. 41 v Irwin, Pa.: Frank Remšar, 2538; Frank Perko, 2539; Mihael Jerala, 2540; Frank Blatnik, 2541; Josip Raspet, 2542. Društvo šteje 35 udov.

K društvu "Gorenjec" št. 46 v Oregon City, Oreg.: Josip Kvas, 2543; Vincene Jelerčič, 2544. Društvo šteje 17 udov.

Suspendovani udje zopet sprejeti.

K društvu "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.: Ignac Rotar, 554; Mihael Tome, 1155. Društvo šteje 28 udov.

K društvu "Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash.: Macole Cezare, 1523. Društvo šteje 51 udov.

K društvu "Orel" št. 19 v W. Mineral, Kans.: Ignac Pečnik, 296. Društvo šteje 41 udov.

K društvu "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Frank Šlanovec, 797. Društvo šteje 77 udov.

K društvu "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Frank Štimac, 880; Frank G. Štimac, 1684; Matija Puhek, 1794; Matija D. Pover, 2192. Društvo šteje 72 udov.

Odstopli udje.

Od društva "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Anton Lajkovič, 93. Društvo šteje 134 udov.

Od društva "Naš Dom" št. 33 v Ambridge, Pa.: Ivan Rosenberger, 1369; Anton Tomažič, 1370; Ivan Garafel, 2059. Društvo šteje 19 udov.

Prestopli udje.

Od društva "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill., k društvu "Gora" št. 45 v Cherry, Ill.: Karol Pirh, 79; Jernej Lindič, 732; Josip Ermakora, 733. Prvo društvo šteje 131 in drugo 16 udov.

Od društva "Bratstvo" št. 4 v Steel, O., k društvu "Illinois" št. 47 v Springfield, Ill.: Frank Cimerman, 440. Prvo društvo šteje 38 in drugo 15 udov.

Od društva "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis., k društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Frank Jenko, 2350. Prvo društvo šteje 75 in drugo 72 udov.

Od društva "Bled" št. 17 v Lorain, O., k društvu "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.: Ivan Mlakar, 1786. Prvo društvo šteje 46 in drugo 39 udov.

Od društva "Bled" št. 17 v Lorain, O., k društvu "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.: Frank Kode, 791; Ivan Kode, 1676. Prvo društvo šteje 44 in drugo 30 udov.

Od društva "Orel" št. 19 v W. Mineral, Kans., k društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Ignac Pečnik, 296; Andrej Domevšek, 674. Prvo društvo šteje 39 in drugo 74 udov.

Od društva "Smarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark., k društvu "Celje" št. 27 v Frontenac, Kans.: Frank Božnar, 1057. Prvo društvo šteje 32 in drugo 58 udov.

Od društva "Zora" št. 25 v Tereio, Colo., k društvu "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.: Matija Kastelic, 1304. Prvo društvo šteje 48 in drugo 31 udov.

Od društva "Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo., k društvu "Sava" št. 32 v Winterquarters, Utah: Anton Berce, 981. Prvo društvo šteje 46 in drugo 21 udov.

Od društva "Popotnik" št. 30 v Weir City, Kans., k društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Ivan Šimon, 1203; in k društvu "Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo.: Ivan Medved, 1484. Prvo društvo šteje 80, drugo 75 in tretje 47 udov.

Od društva "Naš Dom" št. 33 v Ambridge, Pa., k društvu "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Frank Prosen, 1803. Prvo društvo šteje 78 in drugo 22 udov.

Od društva "Delavee" št. 8 v S. Chicago, Ill., k društvu "Gorenjec" št. 46 v Oregon City, Oreg.: Frank Šavs, 1570; Ivan Kozelj, 1774. Prvo društvo šteje 44 in drugo 19 udov.

Suspendovani udje.

Od društva "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Ignac Kočevar, 1432. Društvo šteje 130 udov.

Od društva "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Frank Strnad, 130. Društvo šteje 57 udov.

Od društva "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.: Aleksander Gorny, 794. Društvo šteje 38 udov.

Od društva "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Štefan Štimac, 182; Ivan Fink, 1661. Društvo šteje 70 udov.

Od društva "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Štefan Laznik, 1445. Društvo šteje 74 udov.

Od društva "Trdnjava" št. 10 v Rock Spring's, Wyo.: Ivan Oblak, 545. Društvo šteje 75 udov.

Od društva "Edinost" št. 13 v Wheeling Creek, O.: Vincene Kolar, 156; Frank Vidic, 165; Frank Paušič, 338; Frank Oblak, 2022. Društvo šteje 49 udov.

Od društva "Bled" št. 17 v Lorain, O.: Frank Ostanek, 970. Društvo šteje 43 udov.

Od društva "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Martin Bačar, 770; Josip D. Judnič, 773; Jurij Kosanovič, 788; Bartol Krule, 1743. Društvo šteje 68 udov.

Od društva "Smarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark.: Frank Kladnik, 807. Društvo šteje 31 udov.

Od društva "Zveza" št. 36 v Willock, Pa.: Peter Šinkovic, 1640; Matija Šmidt, 1809; Jernej Zavri, 2231. Društvo šteje 55 udov.

Od društva "Narodni Vitezi" št. 39 v Chicago, Ill.: Ivan Osredkar, 1925; Mihael Hrovatič, 1926. Društvo šteje 35 udov.

Pristopile članice.

K društvu "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Frančiška Duller, 2545; Marija Kočevar, 2546. Društvo šteje 5 članice.

K društvu "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Marija Potisek, 2547. Društvo šteje 3 članice.

K društvu "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Marija Budna, 2548. Društvo šteje 4 članice.

K društvu "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Sofija Kaucius, 2549. Društvo šteje 2 članice.

K društvu "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Marija Šetina, 2550; Marija Šetina, 2551. Društvo šteje 5 članice.

K društvu "Narodni Vitezi" št. 39 v Chicago, Ill.: Alojza Fabian, 2552; Marija Marn, 2553; Jera Bahovec, 2554. Društvo šteje 3 članice.

K društvu "Gora" št. 45 v Cherry, Ill.: Terezija Kravanja, 2555; Antonija Prezengar, 2556; Ana Bauer, 2557; Terezija Wolgemuth, 2558; Cicilija Ermakora, 2559; Ana Pirh, 2560; Alojza Lindič, 2561. Društvo šteje 7 članice.

K društvu "Ljubljana" št. 49 v Girard, O.: Frančiška Strah, 2562; Helena Peterca, 2563. Društvo šteje 2 članice.

M. V. Konda, tajnik.

Zastonj dobite.

Veliko sliko, ako naročite dvanajst kabinetnih slik, pri fotografu

Dobro delo, zmerne cene.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELIJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul. V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

STARA IN IZKUŠENA CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL ITO.

LEPI, VELIKI IN NOVI PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri vam dajo potrebna navedila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se iščejo agentje!

F. G. WHITING, ravnatelj. 67 Dearborn Str. CHICAGO.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Išče rođaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue CHICAGO, ILL.

MATIJA KIRAR GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke. TELEFON ŠTEV. 777

HUSPOSKA BRATJE. Slovenski fotografski atelije mej Slovenci dobro znan. Izdeluje najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.

1841 Euclid Ave. CLEVELAND, O.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Obesil se je

v Šoštanjju ključavničar Garschina, ki je bil pri zadnjih porotnih obravnavah v Celju zaradi oskrumbe mladostnih dedic obsojen v enoletno ječo. Garschina je bil dobro znan v uredništvu celjske nemškutarke "Vahitarice".

Morilka Friderika Zeller

je prispela v Begunje, kjer je zaprtja njena sestra Mici. Kakor znano, je bila Friderika zaradi roparskega umora neke Meyer obsojena na smrt, pozneje pa pomilostena na zletno ječo. Preden so jo poslali iz Ljubnega, je imela daljši razgovor z odvetnikom dr. Hofmolekom, ki je na njeno pismo, da mu ima zaupati nekaj zelo važnega, našel zato prišel z Dunaja. Izročila mu je pismene podatke, v katerih popisuje natančno pravega morilca. Dr. Hofmolek bo privatno zasledoval, ali je kaj na stvari resnice, ali verjame ji najbrže sam ne.

Prijatelj izobrazbe.

V Preski pri Ljubljani živi nadučnik, ki mu splošno pravijo "Pomarančar". V šoli je navdihal otrokom veselje do učenja s temi besedami: Ja, le učite se, otroci, le učite se, je treba znati, veste je treba znati, veste krščanski nauk je treba znati, to je najpotrebnejše, to morate znati, brati in pisati ni tako potreba, veste otroci, krščanski nauk morate najbolj znati, da boste srečni. Pomarančar že ve to. Njemu že nese to, če zna krščanski nauk, tudi molitev mu nese lepe kronice, vendar pa bi ta čudoviti svetnik ne mogel biti danes preški fajmošter, če bi se učil samo krščanski nauk. Potem bi tudi ne bil tako srečen, kakor pripoveduje otrokom. Ali je čudno, če se ljudstvo brani šol, učiteljev in izobrazbe, ko taki krivi preroki vladajo ljudstvo. Kakšno stališče ima potem v šoli učitelj, ko župnik, ki je tudi predsednik krajnjega šolskega sveta tako "navdušuje" otroke k učenju. Kam bode zaplaval čolnič ljudske prosvete, če bodo potem take ljudi še poslušale razne oblasti, ki bi imele nastopiti proti takim razdirateljem splošne ljudske smike?

Dediči milijona.

Predlanskim je umrla v Pragi hišna posestnica Ana Grohmann brez oporoke, zapustivši nad milijon kron. Za dediče se je prijavilo par sto oseb. Odvetnik Katz, ki je vodil zapuščino, je dokazal, da je med priglasienci le 24 upravičenih dedičev, in sicer 8 sorodnikov po očetu, 16 pa po materi. Ker je bil oče gospodične Grohmann Nemec, mati pa Čehinja, pripade Nemcem ena tretjina, Čehom pa dve tretjini. Srečni dediči pripadajo večinoma nižjim slojem, dva sta voznika, eden sluga, ena je kuharica itd. Vsak teh dobi po 20—40,000 K. Država pa dobi na zapuščenih pristožbinah — 100,000 K.

Fridolin iz Luegerjeve bande.

Mežnar Matija Haitzer je bil pred sodiščem v Korneuburgu obsojen na 8 mesecev težke ječe, ker je zlorabljal šolska dekleta v cerkvi in pod zvonikom. Haitzer je bil eden najhujših agitatorjev za sveto krščansko-socialno reč na Nižje Avstrijskem in znan pobožnež. Kaj ko bi se naši katoliški listi zavzeli zanj in ga zaščitili pred napadi obrekovalcev!

Napredni mohamedanci v Bolni se trudijo, da bi svoje verske institucije uredili v modernem smislu, zlasti delujejo na to, da bi se njihove verske knjige prevedle na hrvatsko in se tiskale z latinskimi črkami. Na čelu tega gibanja stoji Ademaga Mešić, zelo naobražen mož, ki je že mnogo potoval. Mešić je v zvezi z angleškimi mohamedanci v Siveropolu, katerih voditelj je Kiljen, visok turški dostojanstvenik, ki je intimen prijatelj sultana Abdul Hamida. Kiljen je v svoji mladosti prestopil k turški veri in je vse svoje rodbino vzgojil v naukih korana.

Srbski svet.

18letnega Jakoba Grahe in fa-

lak pri Aržišah in uslužbenega pri žagi posestnika Josipa Celestine v Mediji pri Litiji je zgrabil jermen cirkularne žage in ga vrgel s tako silo ob tla, da je strašno razmesarjen, kmalu nato umrl. Grahek se je hotel v nekaj dneh odpeljati v Ameriko in imel že uradno dovoljenje zato.

Nov list.

Deželni odbor goriški bo izdal mesečnik "Samouprava", potom katerega se bodo seznanjali vsi zainteresirani s tem, kar se dogaja na samoupravnem polju in sicer ne samo v delokrogu deželnega odbora, oziroma deželnega zbora, marveč tudi v delokrogu drugih samoupravnih korporacij, posebno občini, cestnih odborov itd. — Cena lista je 2 K na leto.

Aretovan sodni uradnik.

V Trstu je neki pisarniški uradnik ondotnega deželnega sodišča pisal gletni učenki komunalne ljudske šole pismo, v katerem ji je obljubil eno krono in pet peres, če bi storila z njim nenravno dejanje. Odgovori naj mu pod dvema začetnima črkama poštno ležeco, če sprejme njegovo ponudbo in kdaj se snideta. Pismo je pa dobil v roke deklin oče in naznanil zadevo policiji. Detektivji so šli na pošto, kjer so prostor, kjer se oddajajo "poste restante"-pisma, toliko časa stražili, dokler ni bilo dotičnega sodnega uradnika, ki je vprašal po pismu s šifro, navedeno v njegovem pismu.

Izprijeti otroci.

V Solkanu so trije dečki v starosti 10 in 11 let zvezali šletno deklino in počeli z njo take reči, ki se ne dajo tu zapisati. Deklico so tudi poškodovali, da je bila nezvestna, ter so mislili, da je že mrtva. Od kod taka izprijetnost?

Razširjenje kolodvorov na južni železnici.

Južna železnica je določila v svojem proračunu 24 milijonov kron za razširjenje kolodvorov. Šest milijonov morajo prevzeti privatni interesi, nekoliko morajo prispevati tudi druge železnice. Projektovani so načrti za razširjenje kolodvorov v Dun. Novem mestu, Gradcu, Mariboru, Beljaku, Ljubljani, Pragarskem, Inostou, Kufsteinu, Bolcanu itd. Za Ljubljano je proračunjenih 2,5 milijona kron. Načrti čakajo na odobrenje v ministrstvu.

Zvišanje duhovskih plač.

Avstrijski minister Pacak je duhovski deputaciji za trdno obljubil, da se zakon o zvišanju duhovskih plač kmalu ugodno reši.

Občinske volitve v občini celjska okolica

so se vršile 1. in 2. p. m. Izvoljeni so bili v vseh 3 razredih sami Slovenci. Nemci in nemškutarji se niso udeležili volitev. Slovenska udeležba v 2. razredu je bila kaj pičila in bi bili Nemci dobili v roke ta razred, če bi se bili udeležili volitev. Ako ga kdaj dobe, kriva bo tega samo slovenska brezbriznost! To velja tudi za ostala dva razreda!

Sirov sin.

26letni Franc Cofhter v Hoču pri Mariboru je v pijanosti napadel lastno mater in ker jo je oče branil, udaril tega s polenom, da mu je zlomil roko. Obsojen je bil na 3 mesece zapor.

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Isdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebitine.

Kedo vam zamore pomagati.

Ako ste bolni, slabi ali v nevolji?

Na vsaki način samo oni zdravnik, kateremu so dobro znane vse človeške bolezni, trpljenja in slabosti!

ROJAKI! Pazite komu poverite zdravljenje Vaših bolezni!

Kajti v Vašem zdravju obvisi Vaša prihodnost, kakor tudi Vaše družine, Vaših malih in dragih, za katere se mučite in delate. Zato rajši, ako Vam je potreba nasveta ali zdravniške pomoči, vedite, da je naš stari, izkušeni in po celem svetu znani in slavni:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute,

edini, kateri zamore in kateri garantira, da Vas zagotovo ozdravi od katere koli akutne, kronične ali zastarele bolezni kakor: bolezni na pljučih, prsih, želodcu, črevih, ledvicah, jetrah, melurju, kakor tudi vse bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in boleznin srea, katar, prehlajenje, naduho, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bluvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, rokah, nogah, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), gržo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polnejo, nasledke onanije (samoizrabljanja), šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prhi na glavi, srbenje, lišaje mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastenični glavoboli, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternini i. t. d., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in edini, kateri ozdravi jetiko in Sifilis kakor tudi vse

tajne spolne bolezni moške in ženske.

POZOR! Zakaj drugi zdravniki ali zdravniški zavodi nimajo pismenih zahval ali slik od ozdravljenih bolnikov! Odgovor! Zato ker niso nikogar ozdravili — potem je popolnoma naravno, da se jim ljudje ne zahvaljujejo.

Tu donašamo par slik onih bolnikov katere je naš slavni Dr. E. C. COLLINS, M. I., v zadujem času popolnoma im do kraja ozdravil.

Ozdravljen: boleznin v prsih, težkega dihanja in slabosti.

VLADIMIR S. JOVANOVIČ,
New Albany, Ind.

Ozdravljen: boleznin v križu in reumatizma v rokah in nogah, JOZO PERNAR,
Box 212, Richmond, W. Va.

Ozdravljen: težke prsne bolezni in reumatizma v križu in ledjih, TEREZIJA KUMOR,
1017 Commercial Ave., Chicago, Ill.

Ozdravljen: Rheumatizma in stisenja melurja, BOŽO DOBRAS, Box 51 Boston, N.Y.

Ozdravljen: Dispepsije in želodčnega katarja, MILOŠ LAVRNIC,
A. V. S. Co., L. adville, Colo.

Ozdravljen: prebadanja v rebrih, MARKO TRBOVIČ,
23 River Bank, Kansas City, Kans.

Ozdravljen: boleznin v prsih, želodčnega katarja, težkega dihanja in boleznin srea.

MICHALINA MOKRAWICKA,
45—5th Street, Passaic, N. J.

Imamo še na stotine drugih pismenih zahval od ozdravljenih bolnikov, — katerih pa radi pomanjkanja prestora nemoremo vseh enkrat objaviti. — Zato rajši Slovenci! Predno se obrnete na kakega zdravnika ali zdravniški zavod — prašajte nas za svet — ako ste bolni, slabi ali nemočni — ali ako Vas drugi zdraviki niso mogli ozdraviti, — točno in brez vsakega strnovanja op. ste Vašo bolezen v svojem materinem jeziku — pišite koliko ste stari — koliko časa traja bolezen ter vse glavne znake bolezni. Ako Vam bolezni popolnoma znama, pišite po knjigo Zdravje katere dobite zastoj, ako pismu priložite nekoliko poštnih znank za poštnino. — Pisma naslavlajte na slediči naslov:

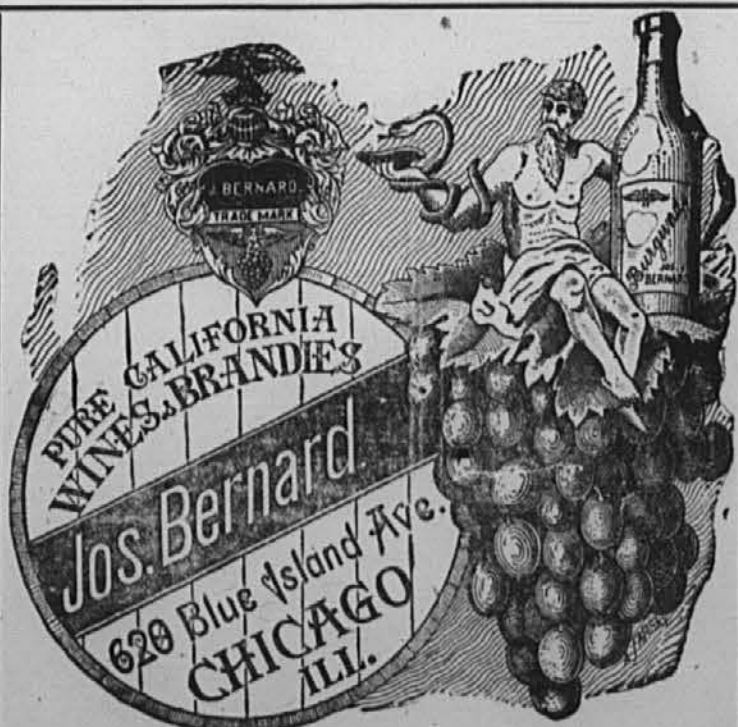
DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,

140 WEST 34th ST.,

NEW YORK, N. Y.

potem smete z mirno dušo biti prepričani Vašega popolnega ozdravljenja.

Kdor hoče osobno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 predpoldnem do 5 popoldne, — ob nedeljah in praznikih od 10 do 1.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - 1st Ave, Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro došel. C. HOFBAUER.

MATIJA ERKLAVEC.

— 624 So. Centre Ave. —

Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakortudi v popravo starih vse po zmerno nizkih cenah CHICAGO, ILL.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač. 62—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Nazdar rojaki!

Slovenec in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

1906

Zavarovanje za zdravje

Boljšje je da se zavarujete proti boleznim, nege da si zavarujete življenje. Če ste zdravi, vam se ni treba bati, kaj bo z vsako družino, ker lahko vse pešrebno preskrbite. Ako vas pa nadlegujejo bolezni kakor: kašlja, prehlajenje, slaba pljuča ali vnetje, potem je najboljšje, da zavarujete svoje zdravje, če kupite najboljšo in najcenejšo palico za zdravje, in to je:

SEVEROV

Balzam za pljuča.

N. F. Severa

Stari oče, stara mati, oče, mati, stric, teta, sin, hči

vsa družina in sosedove družine rabijo Severovo izvrstno zdravilo za pljuča, ker je res dobro izvrstno deluje. To zdravilo je že lečilo ljudi pred 25 leti, in vsako leto jih ozdravi več. Priporočajte ga svojim prijateljem. Cena 25c in 50c.

Kaj uživamo?

človeku, se morajo nadomestiti s koristnimi. Dobro se mora paziti, kaj človek je ali pije. Za popraviljenje vseh napak prebavnih organov je pa najboljšje čisto storjeno, če nimate iz vrstno toniko za stare ljudi, okrevance in slabotne žene in to je:

SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM

"Kako mora človek iskati boljše zdravilo kot je Severovo življenjski balzam, ker ga gotovo ne more najti. Trpela sem na izgubi spanja, na prebavnosti, pa Severov življenjski balzam je v kratkem času popolnoma ozdravil. Počutim se prov dobro."

Anna Cervenka, Moberly, Mo.

"Veseli me Vam naznaniti, da sem po rabljenju Severovega življenjskega balzam popolnoma ozdravel, in neprebavnost, na kateri sem dolgo trpel, mi več ne dela preglavice"

Stanislav Gadura,

Oswego Falls, N. Y.

V vseh prodajalnah. -:- Zdravniški svet prost.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhofer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporočam vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P. J. DEBRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažam pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorite gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova: Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navedila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278-92nd Street

Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače - "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19 ulice CHICAGO, ILL.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

Zanesljivo varnost

.....Vam nudi.....
INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

s svojimi privatnimi predali za vlaganje in shranjevanje dragocenosti

Celoletna najemina znaša \$3.00.

VSAKO SOBOTO ODPERTO DO 8 URE ZVEČER.
Ustanovljena 1890.

RAZNO.

— Rusko ljudstvo se jako močno izseljuje v Združene države.

— Iz mesta Čita v Transbajkaliji je prišla v Petrograd vest, da so se vsi oficirji in moštvo nekega bataljona spuntali. Premagane puntarje so razorožili in zaprli. Tri kolovodje so ustrelili, druge pa poslali v prisilno delavnico. Obravnava proti častnikom se bo vršila pozneje.

— Ruski parnik "Warjagin", ki je odplul iz Wladivostoka, je zaradi ob plavajočo mino in se vsled nastale eksplozije tako poškodoval, da se je v par minutah potopil. Na krovu je bilo 200 potnikov, ki so razum enega vsi utonili. Tudi na ladiji uslužbeno moštvo je našlo svoj konec v valovih.

— Nemški učni upravi delajo šolski otroci Poljakov sive lase. Kakor znano, spada pod prusko kraljestvo okrog 3 milijone Poljakov, katere hoče vlada v svoji trmoglavosti na vsak način ponemčiti. Vsilila je poljskim otrokom popolnoma nemške šole, in zdaj se jih še sile, da bi se morali tudi verouka nemško učiti. Tega po otroci po navodilih svojih starišev nikakor nečejo in odgovarjajo na vsa uprašanja vedno le poljsko. Ta "štrajk" se hitro širi po vsej prusko-Poljski.

— Dolgovi banke Zuckermann & Co. v Turinu, ki je nedavno tega bankrotirala, znašajo okroglo 6 milijonov lir.

— Na otoku Siciliji je močan vihar povzročil mnogo škode na lastnini in življenju. V mestu Mes-sini je porušil policijsko kasarno in več drugih stavb, v pristanišču pa potopil eno ladjo in več manjših poškodoval. — Letošnje leto je na viharjih precej bogato.

— Tudi iz Neaplja se poroča o podobnem.

— Japonci niso hvaležen narod! Anglija jih je v zadnji rusko-japonski vojni na vse strani kar najizdatneje podpirala, a v zahvalo zato ji zdaj delajo v Vzhodni Indiji zgago. Vedno močnejše se slišijo glasovi, da so dosedanji angleški zavezniki in prijatelji, Japonci, pravi povzročitelji vseh nemirov med domačini v velikem indijskem cesarstvu in sicer med pripadniki mohamedanske in bramin-ske vere. Indi se hočejo otresti angleškega jarma, kakor so se ga otresle Združene države. Ker je Indija ena najbogatejših dežel na svetu, delajo Angleži seveda jako kisel obraz.

— Londonski bankir MacFayden, ki je nedavno bankrotiral, je svoje življenje žalostno končal. Vrgel se je s samomorilnim namenom v nekem tunelu pod ravnokar prihajajoči brzovlak, ki ga je strašno razmesaril.

— V ogrskem mestecu Sztróp-kocz vršil se je proti Viljemu Grünfeldu zanimiv proces, ki je vzbujal pozornost tudi izven državnih mej, a ni prišel do zaključka. Imenovani je bil vodja matrik in stal pred porotniki radi obtožbe, da je moške novorojence vpisaval kot deklice ter jih tako reševal poznejše vojaške službe. Pri obravnavi pa se je nenadoma zgrudil mrtev na tla, — ne ve se, ali ga je zadela kap, ali pa si je sam končal življenje s trupom.

Panamski prekop.

Zvezna vlada bo oddala delo na panamskem prekopu pogodbenim potom raznim domačim in tudi tu-jim podjetnikom. Med zadnjimi pridejo v poštev najbolj angleški, nemški in francoski. Tozavečno se bo razglasilo v vseh domačih časopisih. Ponudbe podjetnikov se bodo odprle dne 12. decembra 1906 v Washingtonu. Velike ameriške tvrdke se seveda za stvar živo zanimajo, ker se jim tudi lépa prilika, zaslužiti milijone.

Ogerški minister grof Apponyi je bil, ko se je mudil na mirovni konferenci v Londonu, v avdienci pri kralju Edvardu, kateremu je v vzorni angleščini pojasnil zahteve

Madžarov. Uspeh te avdijske je, da se kralj Edvard zavzema za madžarske aspiracije z največjo vnetostjo ter smatra uresničenje teh zahtev za zmago pravice na korist celi Evropi. O Apponyiju je kralj rekel, da je velik državnik in eden najmodrejših mož sedanje dobe.

Štrajk v dvorni operi.

V budapeštanski dvorni operi štrajka vse oboje ter zahteva zvišanje plač. Ravnateljstvo grozi, da zaključi opero.

Resnica o Kubi.

Kuba se je po končani vojni s Španijo izročila na milost in nemilost v roke drugim izkoriščevalcem, ameriškim kapitalistom, ki so na nesramen način, po znanem sistemu ropali otok, kar se je dalo. Vse volitve so bile brezpomembne. Volilni zaboji so bili polni predelanih glasovnic, in vsi bolj pošteno misleči vzdržali so se volitev, vedoč, da proti sili ničesar ne opravijo; tudi ugovarjati si niso upali. Večini kubanskega ljudstva so se odprle oči in hoteli so očividne krivice odpraviti z zadnjo revolucijo. A oglasil se naš "prezvišeni" Roosevelt in zapove, da morajo biti mirni, če ne...

Zakaj pa Roosevelt ne postopa tako z Rusijo? Zato ker imajo ruski tirani še vedno politično moč v svojih rokah. In naša vlada bi carju in njegovi stranki takoj pomagala, če bi pretila resna nevarnost. Kajti naša "ljudovlada" poteguje se povsod le za vladajoče, nikdar pa ne upraša, na kateri strani je pravica. Svoječasno se je pri nas prepevalo, da je vsak dobrodošel, zlasti politični preganjanci od koderkoli. — Toda oni časi so minuli, in sedaj imamo državo vladajočih trustov. Ti skrbijo le za se in za svoje privržence. Kdor ima denar, premore vse; izvršuje lahko največja zločina, — sodnije ga bodo opróstile ali pa mu odmerile le najmilejšo kazen. Kako občutno pa se kaznujejo reveži in nasprotniki sedajnega sistema za vsak najmanjši prestopke, o tem nam pripoveduje dnevna kronika. Pristranost in nezadržana krivičnost ameriških sodišč bo kmalu prišla v pregovor.

In te vladajoče razmere naj mi še nadalje mirno gledamo? Nikdar!

Poslužimo se pri sedajnih volitvah svojih pravic in oddajmo glasove svojim možem.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam rojakom po Amerili, da sem pripravljen vsakomur, ki bi se hotel naseliti na kmetije, posredovati brezplačno. Prodajam zemljišča od 10 do 50 tolarjev (acer). Tudi dajem zemljišča v najem. Nadalje, ako si kedo izbere (homestead) 160 acers, pripravljen sem mu pomagati kakor sem rekel brezplačno.

V vsih tozadevnih informacijah obrnite se zaupno na

M. P. Pazderic

P.O. Box 192 Larimore, N. Dak.

BOLEZNI VSLED MRZLEGA VREMENA:

revmatizem, nevralgija, bolečine v ledjih, prsih in križu, hripa in influenca se odpravijo

DR. RICHTER-JEVIN

ANCHOR PAIN EXPELLER

Dr. Richterjev Anchor Pain Expeller je zelo dobro sredstvo proti bolečinam v križu, protin revmatizmu itd.

Pazite na varstveno znamko.

Pri vseh lekarnarjih 25 in 50c

F. Ad. Richter & Co.

215 Pearl St.

New York.

Mirko Vadjina

priporoča bratom

Slovencem svojo

BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

(Nadaljevanje iz 1. strani.)

Kaj je "square deal" (poštena igra)? — uprašate. In kako jo je dobiti? — je drugo uprašanje.

Socijalizem ni več neznan stvar, kot je bil nekdanj. Ljudje — vsake vrste — izgovarjajo to ime glasno. Ljudje si ga ogledujejo v dnevni svetlobi, ga preiskujejo in ga sprejemajo. Bili so časi, ko je socijalizmu trda predla, in moral se je veliko boriti, da se ga je poslušalo. Mnogi ga sedaj slušajo. Ga li hočete slišati tudi Vi? Omogočite nam pošteno igro in poslušajte nas do konca.

Pomen in vsebina "poštene igre" je izražen v zahtevah organiziranega delavstva. Vaše zahteve so: nadzorovanje tovarn, varnostne odredbe itd., da stem dosežete boljše delavne razmere.

Vi zahtevate omejitev otročjega dela, omejitev dela po kaznilnicah, omejitev naseljevanja, da zmanjšate konkurenco onih, ki iščejo dela.

In predvsem, Vi zahtevate višjo plačo in krajši delavnik, da zmorete uživati življenje tudi Vi.

Vse Vaše zahteve pa so ravno iste, kakor nastopne:

Organizacije zahtevajo za delavca večji delež od tega, kar je delo vredno.

Socijalizem zahteva polno vrednost storjenega dela.

Vi želite današnji industrijski sistem preurediti, a ne odpraviti. Vi ste voljni gotovo številni parasitov (trotoev) s svojim delom preživljati; Vi ste zadovoljni, da ima posestnik, kapitalist in trgovec pravico, prilastovati si velik del Vaših dohodkov v obliki rente, obrestij in dobička. A Vi želite, da se deli zaslužek pošteno in pravično: kdor dela, prejme več, — kdor pa ne dela, pa manj.

Mi socijalisti želimo sedajni industrijski sistem odpraviti in ga nadomestiti z boljšim. Mi trotoev ne maramo rediti. Mi pravimo: "Kdor ne dela, naj ne je." Vse bogastvo se proizvaja v rudnikih, na polju, v gozdu in po tovarnah. Bogastvo proizvajamo mi delavci. A navzlic temu se staka ves zaslužek našega lastnega dela v onih, ki nič ne delajo. To se vrši potom rent, obrestij in dobička. Mi pravimo: odpravite rento, obresti in dobiček. Ne prosimo za pravičnejšo porazdelitev. Ne maramo se spuščati v pogajanja s krivičnostjo. Mi zahtevamo, da se napravi konec delitvi. V imenu dela zahtevamo — vse.

Osmi del družin v Združenih državah ima v posesti sedem osmin vsega narodnega premoženja. Ali je to pravično razmerje?

Od sto ljudi ima eden več nego vseh ostalih 99 skupaj.

Kako pride ta eden do tega? Mislite li, da si je to prislužil sam? Morda zaslužil pošteno? More li najizobraznejši, najspretnjši, najprijednejši delavec v izvrševanju svojega poklica zaslužiti toliko, kakot 99 drugih skupaj, ali samo 9? Ali je v stanu eden toliko storiti, kakor dva poprečna delavca?

Čisti dobiček družbe "United States Steel Company" znaša "a leto \$150.000.000. Tu je več nego skupni letni zaslužek vseh unijskih delavcev v mestu Chicago. Mislite mar, da so ti ljudje, ki so si to svotico med sabo razdelili, za njo tako naporno delali, kakor morate trpeti Vi za svoj zaslužek? Ali mislite, da imajo na svoj delež kako od Boga samega podeljeno pravico, ali da so k temu opravičeni na podlagi slabega, od ljudi vpeljanega sistema? Ako se godi to na podlagi slabega sistema, zakaj istega ne odpravite in ga ne nadomestite z boljšim?

Jedina enakost v interesih med izvršene po podrejenih mu sodni industrija potrebna za obstanek obeh. Tukaj pa se enakost neha, in ločilo bo oba nepremostljivo nasprotstvo, dokler bo kapitalistični sistem obstojal. Večni boj, kjer pomenja zmaga na eni strani izguba na drugi strani.

To je razredni ali stanovski boj, in bojni stroški so proizvodi dela. Delo proizvajajo vse in skuša nekaj za se ohraniti; kapital brez dela ne more proizvajati, zahteva pa največji delež od proizvodov delavstva. Je li tukaj dokazovanje, se

potrebno, da se Vas prepriča o istovitosti razrednega boja? Od leta 1881, ko se je ustanovila A. F. of L., do konca minulega stoletja bilo je 22.793 stavk v Združenih državah! Od 6.105.694 stavkajočih delavcev bil je vsled tega poprečno vsak po 24 dni brez dela. Odhod zaslužka je znašal \$257.000.000, zgruba podjetnikov pa \$122.000.000. Morebiti si se Ti sam enega teh bojev udeležil. Si li morda to storil v veri, da so koristi kapitala in dela jednake? Ali se nisi zavedal, da obstoji razredni boj? V teh bojih zakrivil je kapital grozovitosti, izvršene po podrejenih mu sodnih, vojaštvu in policiji, — in tudi delavstvo je včasih vračalo milo za dobro. Kedo naj sodi to ali ono stran? Igra je vojna, in "vojna je pekel".

Mi Vam pravimo: bojujte se. Na vsak način pa se bojujte za svoje družabne pravice. Stojte trdno v boju zlasti na gospodarskem polju. Toda istotako je potrebno, da se borite kot stan tudi na političnem polju. Vaš sovražnik ima na razpolago gmotne bojne pripomočke — denar — in druga sredstva — vlado — na svoji strani. Vi pa imate moč v svojem številu. Poslušajte se je na volilni dan in dokazite stem volilno moč v svoje roke.

Toda pri tem moramo upoštevati neko drugo jako važno resnico, ako naj bode ta politična udeležba delavstva trajne koristi. "Stavka pri glasovanju" je brezpomembna, če se ne uprizaro pravilno in ob pravičnem času.

Stare stranke so kapitalistične stranke, imajo trdno podlago in v dpira in nadzoruje jih kapitalizem. Rečje lahko, da hočejo dati lema — kapitalu in delu — "pošteno igro". To pa je očitna laž. "Nikdo ne more služiti dvema gospodom." Ali mislite, da morete zmagati, če se bojujete v vrstah sovražnikov? Če bi tako storili ustanovniki te republike (ljudovlade) in rekli: Mi hočemo nositi uniformo kralja Jurija in mu dovoliti, da nas z obljubami in "square deal" vodi za nos, — še danes bi ta dežela bila le britanska naselbina in molzna krava angleškemu kraljem.

Možje iz leta 1776 izvojevali so si politično prostost. Vaš boj velja za gospodarsko osvoboje. Ne zadovoljujte se z drobtinami, ki odpadajo raz bogato obloženih miz Vaših izkoriščevalcev, in otrsate se suženjstva. Ločite se od strank, ki zastopajo dozdnevne pravice kapitala, Vaše svete pravice pa tegetajo.

Kaj je storila za Vas republikanska stranka? Obiljubila je mnogo, storila malo. Še neobdelani, divji svet, spremenili ste Vi z delom svojih rok v civilizirano deželo. Po dokončanem Vašem delu stopi na pozorišče republikanska stranka in izjavi: "To je naše delo." Resnica ostane, da se ta dežela razvija in napreduje vključ politiki republikanske stranke, in ne radi nje. Prepričati nas hočejo, kakor da bi oni povzročevali, da so polja rodovitna, rudokopi bogati, da sije sonce in da pada dež, in kakor da bi se morali mi zahvaliti njim za svojo proizvodnjo silo in svoj obstanek. (Kako nas delavce spoštujejo, kaže to, če pravijo, da naj bomo veseli, ako si zamoremo svoj želodec napolniti z ma'ovredno vsebino plehnate posode.

Kaj pa je storila za Vas demokratska stranka? Nič! Če je bila kedaj kjé v posesti politične moči, je bila v svojih obljubah le radornejša nego republikanska. Tudi demokratski politikarji prisegajo na pravilo, da je treba obljube dati le za to, da se ne izpolnijo.

Jedina sporna točka med republikanci in demokrati je tekmovalni lov na urade v svrhu zlorabe istih v strankarske in zasebne koristi. V ostalem pa so si jednaki.

Vsaka izmed imenovanih strank je na obstoječi red navezana, ker je za obe življenjskega pomena. Ena kakor druga skuša kapitalistično grabežljivost le primerno zaježiti, da obvaruje kapital pred poginom. Vsaka se trudi utrditi za vse večne čase sistem, ki obstoji v postavnih pravicah, delavstvo izkoriščati.

Republikanska stranka zastopa

in predstavlja večkapitaliste, demokratska pa male kapitaliste.

Kakšen dobiček morete imeti, če zmaga ta ali ona stranka?

Ali ni za Vas vsejedno, Vas li izmzgava dvanajsetorica vampirjev (krvososov) ali pa pol milijona male golazni?

Jedino sredstvo, da pridete do svojih pravic, je sprememba sistema. Socijalizem Vam kaže pot, po kateri Vam je hoditi, da dosežete to. Seznanite se z njim. Imamo obširno literaturo (knjige in časopise, ki se pečajo s socijalizmom), in vabimo slehernega, da se sam osebno natanko prepriča o naših navedbah in načinu našega bojevanja. Nikdo ne more izreči prave sodbe o socijalizmu, dokler se o njem temeljito ne pouči. Niti duhovnik, niti kapitalistično časopisje, niti politikarji niso kompetentni, povedati Vam, kaj je socijalizem, — iz jednostavnega razloga, ker so naši smrtni sovražniki, in ker ga sami premalo, le od daleč poznajo.

Pridite, preiskujte stvar nepristransko, in potem sodite sami s svojo pametjo.

Uprašanje o proizvodjanju je rešeno. Za izboljšanje položaja pa je vsekako potrebno, da se odstrani armada postopačev, ki živijo le ob zaslužku drugih. Uprašanje o razdelitvi zaslužka ste v stanu rešiti le Vi.

Kaj Vas morejo zanimati prepričevalni roparjev?

Ako menite, da imate pravico do užitka vsega svojega dela, ako svojo domovino ljubite, ako sami sebe spoštujete, ako imate sočutje do svojih sotrpinov in če Vam je sreča Vaših družin in potomcev pri srcu, — potem se bodele z nami borili proti sleherni stranki, ki se po svojih izvoljencih krčevito oklepa dozdnevne pravice do izkoriščevanja.

GLASUJTE ZA SOCIJALISTIČNE KANDIDATE!

POZOR!

POZOR!

SLOVENC!

Kadar se mudite v mestu, ne pozabite obiskati rojaka Frank Bernik, ki je otvoril hotel na

44 Sherman Str. pri La Salle postaji.

ZAPOMINITE SI:

"EDINI SLOVENSKI HOTEL V CHICAGO."

... Gostoljubna postrežba!...

FRANK BERNIK, lastnik.

Naša razstava

modernih jesenskih oblek in površnikov

je najboljša in v toliki zalogi kot nikdar poprej. Naša vzajemnost med ljudstvom rapidno napreduje, dokaz tega je vedno večja razprodaja, kar znači, da prodajamo dobro blago po zmernih cenah.

Iz te nove zaloge oblek in površnikov si lahko izberete najmodnejše, raznih barv in razne velikosti po

... cenah od ...

\$7.00

do

\$25.00.

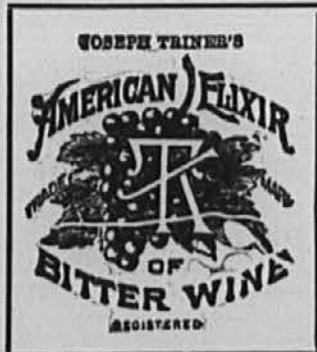
THE
ATLAS
CLOTHING®

vogal 18. in
Blue Island Ave.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čemerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.

Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odzimate mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznih.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specielitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.